

Onderweg

Parochie HH. Twaalf Apostelen

Jaargang 11 - nummer 4

Jaargang 11, nummer 4

Periode 22 april t/m 11 juni 2023

Verschijningsdatum volgend nummer:

Jaargang 11, nummer 5: 2 juni 2023

Betreft periode 10 juni t/m 13 augustus 2023

Inleveren kopij tot 12 mei 2023

Colofon

Zie pagina 10.

InhoudCover: Herdenkingsbijeenkomst Oekraïne
24 februari 2023**2 Voorwoord****3 Van de pastores****4 24 februari 2023****Koorproject in Joppe****5 Van de bestuurstafel****Afscheidsviering Laura van de Kam****Vrijwillige bijdrage Onderweg****6 De Nederlandse paus****Startviering Lourdesreis****7 Lokaal Geloven****8 Groene creatieve vingers****In memoriam Mariet Winckels****9 In de spotlights****10 Colofon****Aandacht voor****11 Bijlage vieringenschema****12 en 13 Vieringenschema****14 en 15 Kids & Teens****16 t/m 27****Uit de geloofsgemeenschappen****28 Tabernakel en godslamp
in Borculo****Voorwoord****Blad in beweging**

Misschien denkt u bij deze titel aan de herfst, maar het is nu wel degelijk lente. De natuur komt in bloei, het wordt warmer, de dagen worden langer en in de Paaswake hebben we het Licht ontvangen. Nee, deze titel gaat niet over een jaargetijde, maar over het parochieblad. Door alle veranderingen in de parochie moet natuurlijk ook ons parochieblad *Onderweg* mee-veranderen. In de geloofsgemeenschappen die te maken krijgen met de verkoop van hun kerkgebouw zijn processen gaande op het gebied van 'Lokaal Geloven'. Samen zoeken naar mogelijkheden om activiteiten op te zetten waarin ontmoeting, omzien naar elkaar en leefbaarheid centraal staan. De redactie heeft gemeend om voor deze initiatieven een plek in te ruimen en de pagina 'Lokaal Geloven' in het leven geroepen. Maar er zijn geloofsgemeenschappen, waar helaas te weinig vrijwilligers zijn om lokale en parochiebrede activiteiten te organiseren. De redactie kreeg het bericht dat er heel weinig of geen kopij meer komt vanuit de locaties Borculo en Olburgen. Daarom is de redactie zoekende naar een nieuwe indeling van de locatiepagina's. Voor dit nummer hebben we gekozen voor een alfabetische volgorde.

Bovendien brengen we – in het kader van bezuiniging – het aantal pagina's van 32 terug tot 28 met als gevolg dat er keuzes gemaakt moeten worden welke artikelen/rubrieken je wel en welke je niet meer opneemt. Binnenkort gaan we onze keuzes én de nieuwe indeling evalueren met alle lokale redacteurs. Misschien ziet het volgende nummer er weer anders uit. We blijven in beweging.

Magda van Ommen

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart** 06 103 19 638

Van Pasen naar Pinksteren

Dat zijn 50 dagen, de Paastijd

Met Pasen hebben we de verrijzenis gevierd. Een feest van vreugde en hoop. Tegelijkertijd overrompelt het ons. Is het echt zo? Is Hij werkelijk uit de dood opgestaan? Mogen ook wij ooit verrijzen?

Op weg naar Pinksteren mogen we met de leerlingen groeien in geloof. Dat hoeven we niet te doen op eigen kracht. Ook ons wordt hulp beloofd: de Heilige Geest. Dat vieren we met Pinksteren.

Pinksteren, ons feest van de Geest, van begeesting. De voltooiing van Pasen door de uitstorting van de Heilige Geest over de apostelen. Tien dagen na Hemelvaart en op de vijftigste dag na Pasen. Afgeleid van het Griekse woord 'pentekostè', wat vijftig betekent. Ontstaan uit het Joodse Wekenfeest (Sjavoet), het hoogtepunt van de zomeroogst. Later is het Wekenfeest in verband gebracht met de dag waarop de Tora aan het Joodse volk werd gegeven op de berg Sinai.

Christenen namen dit feest over omdat ze een gelijkenis zagen met de nederdaling van de Heilige Geest. In beide gevallen was er een ontmoeting tussen hemel en aarde.

De apostelen zitten aan het begin van het Wekenfeest midden in hun rouwproces. Ze hebben tijd nodig en ze hebben elkaar nodig. Ze zijn ontredderd, verloren in angst en desillusie na de executie van Jezus. Hoe moesten ze verder zonder zijn inspiratie? Was de vlam van dat Rijk van God voorgoed gedoofd? Hij was opgestaan uit de dood en aan hen verschenen, maar daarna voorgoed naar de hemel gegaan.

Ineens hoorden zij een stormgeluid en zagen ze vlammen boven hun hoofden. Op dat moment wisten ze dat God de Heilige Geest geschonken had, de kracht die Jezus beloofd had om Zijn verhaal verder te dragen, om te getuigen van Gods liefde. Ze worden vervuld door de Geest, door de 'Ruach' in het Hebreeuws. Die zet hen in beweging en laat hen in vreemde talen spreken. Het woord 'Ruach' verwijst naar de levensadem van God, die in mensen wordt geblazen, opdat zij elkaar kunnen begeistere en nabij kunnen zijn. Die 'Ruach' verschijnt in een stormwind en in vurige tongen, beelden om die ongreepbare Geest te omschrijven. Mensenwoorden schieten te kort om er vat op te krijgen.

Soms hebben dichters er een vermoeden van. Een van hen is Huub Oosterhuis, die de volgende beschrijving geeft:

"Wij noemen U met menselijke namen en woorden, om niet geheel te hoeven zwijgen.

Wij openen ons hart voor U, in ontvankelijkheid, om te verstaan hoe diep en ongezien Gij overal aanwezig zijt. Gij zijt de lucht die wij ademen, de verte waarin wij turen, de ruimte die ons gegeven is.

Gij zijt het vriendelijke licht, waarin de mensen voor elkaar aantrekkelijk zijn. Gij zijt de vinger van God, waarmee Hij spelenderwijs het heelal heeft geordend. Gij zijt de fijnzinnige liefde, waarmee Hij ons geschapen heeft."

We zouden, met Greet Brokerhof-van der Waa, kunnen zeggen dat de Geest feitelijk Gods aanwezigheid is. In en om ons: Zijn presentie.

Je kunt haar niet vatten, net zomin als je de wind kunt vangen. Ze waait waar ze wil.

We kunnen wel haar sporen zien, haar vruchten. Zoals de apostel Paulus zegt in de brief aan de Galaten: "De vrucht van de Geest is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid en ingetogenheid".

Waar ontdekken we die sporen, die vruchten van de Geest? Ik denk vooral in mensen die ons in ons leven inspireren of hebben geïnspireerd. Ieder van ons kent mensen, die een positieve invloed op ons leven hebben of hebben gehad. Bijzondere mensen, die ons hebben begeesterd, geïnspireerd. Die het goede in ons omhoog hebben gehaald. Die nieuwe spirit hebben gegeven toen alle moed verloren was. Mensen die ons tot voorbeeld zijn of zijn geweest. Maar de Geest werkt ook door onszelf. Als wij door die vruchten van de Geest het beste in mensen omhooghalen. Als wij mensen ruimte geven, zodat ze kunnen ademen. Als wij elkaar hoop geven of voor elkaar een houvast kunnen zijn. Mogen wij bij elkaar de adem van Gods Geest ervaren.

*Gerry Spekkink,
parochiemedewerker*

*Soms, zomaar onverwacht,
voel je een hand op je schouder,
zie je ogen vol begrip,
terwijl je net gedacht had
dat niemand je begreep.
Het is als een streepje zonlicht
achter een donkere wolk.
Het geeft een beetje hoop.
Het geeft een beetje houvast.
Iets van God lijkt het wel.
Tenminste, iets in die geest...*

*Soms, als alles tegenzit
en je niet weet wat je moet,
word je getroffen door iets
wat speciaal op jou lijkt te slaan:
een opmerking, en regel, een lied,
waarmee je verder kunt.
Het wijst een weg
die je nog niet gezien had.
Het geeft een beetje houvast,
iets van God, lijkt het wel.
Tenminste iets in die geest...*

*Soms weet je het zeker:
dat is geen toeval meer.
Maar veel vaker twijfel je:
was dat God nou of niet.
Want God is zo ongrijpbaar.
Voelbaar als een windvlaag
die de wolken uiteen blaast
en je lucht en licht geeft.
Hij geeft een beetje houvast.
Soms, even, voel je het.
Dan merk je iets van zijn Geest...*

Greet Brokerhof-van der Waa

24 februari 2022

1 jaar daarna

Precies een jaar na 24 februari 2022 kon je er op het plein van de H. Josephkerk in Lochem al meteen niet omheen: een hart met blauwe en gele lichtjes maakte duidelijk waar je voor kwam: een jaar geleden vielen Russische militairen Oekraïne binnen.

Het begin van een tijd waarin zekerheden schijnzekerheden werden, waarna de wereldvrede kantelde, waarna gewone mensen hun vrijheid verloren en vluchtend op zoek gingen naar een veilige plek waar hun leven niet op het spel stond. Zo kwamen deze op-de-vlucht-zijnde mensen ook in de gemeente Lochem aan. De gemeente, vrijwilligers en gastgezinnen hielpen waar ze maar konden. Hartverwarmend!

Op 24 februari 2023, precies een jaar na de Russische inval dus, kwamen deze Oekraïners, vrijwilligers en gastgezinnen op uitnodiging van de gemeente Lochem in de kerk bijeen. De H. Josephkerk bood een gastvrij "dak boven de hoofden". De blauw-gele vlag van Oekraïne was speciaal voor deze gelegenheid van het gemeentehuis overgebracht naar de vlaggenmast in de tuin van de kerk. Het was een levendige start van de bijeenkomst: veel kinderen bepaalden mede de ongedwongen sfeer. Die veranderde toen het Oekraïense volkslied werd gezongen, door Johan Dijkman begeleid op het kerkorgel. In zijn woorden van welkom zette burgemeester Sebastiaan van 't Erve meteen de toon. Hij gaf aan dat ons nederigheid past: er woedt namelijk een oorlog in Europa. En ondanks dood, pijn en verdriet mogen we met president Zelenski hopen op vertrouwen, eenheid en standvastigheid. Dat doen we met een warm hart en een rechte rug, zoals hij zei. In Oekraïne vecht men voor recht en rechtvaardigheid, waarbij uiteindelijk het woord machtiger zal zijn dan het wapen en de pen machtiger dan het zwaard.

Iedere bezoeker kreeg onder de klanken van vioolspel de gelegenheid een brandend kaarsje te plaatsen op het priesterkoor. Licht dat de duisternis verdrong, ook in je hart en hoofd. Mooi om te zien! En toen werd het twee minuten stil. (Gelukkig werd de stilte onderbroken door een stemmetje van een klein kind, een kind van een nieuwe generatie.) Pastoor Harry Scheve zong het in de Oosters orthodoxe kerken bekende gebed van Ephrem, een gebed op weg naar Pasen dat hij een jaar geleden na de inval ook al bad. In het gebed klinken woorden van eerbied, nederigheid en lofprijzing voor/van de Eeuwige. Het was mooi om vervolgens te luisteren naar zes Oekraïense kinderen die zo nu en dan bijna rappend hun gedichten ten gehore brachten. Je hoefde de taal niet te beheersen om te weten waar het over ging. Daryna en Olexandr spraken de aanwezigen toe. Op de schermen konden we de vertaling in hoofdlijnen volgen. Indrukwekkend, ook al om te horen dat Olexandr wegens verplichtingen in zijn

land net de geboorte van zijn dochter in het Deventer ziekenhuis miste. Maar er waren ergere dingen, zei hij.

In de film die volgde toonden de Oekraïense gasten in onze gemeente hun grote dankbaarheid voor de wijze waarop zij opgevangen en geholpen werden en nog steeds worden. Met een prachtig, stevig lied van hoop werd de vaak plechtige, en soms ook ontspannen, bijeenkomst afgesloten. De burgemeester riep allen op om in de komende tijd met een warm hart de rug recht te houden. We weten immers niet hoelang het nog duurt voordat het ook in Oekraïne vrede zal zijn. Tot slot was er met koffie/thee/limonade en koek gelegenheid elkaar te ontmoeten. Dat deed men uitgebreid en met zakjes zonnebloemzaad passeerden we weer dat verlichte hart op het kerkplein en gingen de duisternis in. Ik zie uit naar de overal in de gemeente bloeiende zonnebloemen, het symbool voor en van Oekraïne, later in het jaar.

Dick Beltman

Koorproject in Joppe

Op de koude zaterdag van 28 januari jl. kwamen om 10.00 uur ongeveer 35 zanglustige koorleden uit de hele parochie bijeen in de kleine en sfeervolle kerk van Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming in Joppe. Alle stemgroepen waren goed vertegenwoordigd en werden verdeeld over de eerste zeven banken. Dirigent Joop van Goozen wist ons op vakkundige en ontspannen wijze de liederen in te studeren. De meeste liederen zouden op zondag 29 januari vierstemmig gezongen gaan worden. Voor sommigen waren veel liederen bekend, voor anderen minder of helemaal niet. De stemming was goed en het resultaat klonk geweldig. We kregen broodjes en koffie aangeboden in de pastorie van Joppe. Dat leidde tot een betere onderliggende kennismaking. De zon scheen krachtig

naar binnen. We sloten af met het nog één keer doorzingen van alle liederen. Daarna vertrok iedereen weer naar huis, voor sommigen vlakbij, voor anderen iets verder, bijvoorbeeld naar Borculo of Drempt.

Ria Gerrits

VAN DE BESTUURSTAFEL

De ontwikkelingen in onze parochie lopen via twee routes. De eerste en tevens belangrijkste is de pastorale route. Daarbij is de vraag aan de orde of we de geloofstraditie in onze geloofsgemeenschappen nog in stand kunnen houden en hoe we deze opnieuw kunnen vormgeven, dit ondanks de voortdurende veranderingen in de samenleving en geloofsgemeenschappen: we hebben te maken met steeds minder parochianen die zich geïnspireerd voelen door het geloof, met het ouder worden van de actieve populatie en met kerken die de komende jaren gaan sluiten.

Bij de tweede route hoort de vraag waar we een nieuw onderkomen kunnen vinden als het kerkgebouw van onze eigen geloofsgemeenschap wordt gesloten. Waar is er plek voor

samenkomst, bidden en vieren, maar ook voor sociale ontmoetingen? Kerken sluiten lijkt een zakelijke activiteit, ware het niet dat kerkgebouwen nauw vervlochten zijn met ons geloof en ons denken vanuit historisch perspectief en traditie. Een kerk is meer dan alleen een gebouw met de religieuze wortels van onze (groot)ouders, die het hebben opgebouwd en vele decennia in stand hebben gehouden. Het was altijd 'onze kerk' en in de vroegere situatie van lokale parochies was dat ook zo.

Na de fusie in 2010 van de voormalige parochies tot één grote parochie, de parochie van de HH. Twaalf Apostelen, is dat anders. De eigenaar zetelt niet meer in ons dorp of stad. Hoewel het kerkgebouw daar nog steeds middenin staat, lijkt het dat 'anderen' dat van ons willen afpakken. In werkelijkheid is dat niet zo. Ook de huidige juridische eigenaar, het parochiebestuur, zoekt naar de beste oplossing om het gebouw daar waar mogelijk in stand te houden.

Door de dramatische terugloop van parochianen en bezoekersaantallen in

de afgelopen jaren, is het eenvoudigweg niet meer mogelijk door te gaan op de huidige weg. Een kerkgebouw in het centrum van het dorp of de stad is vaak gezichtsbepalend en er moet daarom alles worden ondernomen om dat in stand te houden. Op de oude manier doorgaan, zonder perspectief, kan niet meer.

Er moeten nieuwe wegen worden gevonden en die kunnen alleen in gezamenlijkheid worden gerealiseerd. Lokale parochianen, in nauw overleg met het parochiebestuur, moeten hier gezamenlijk optreden om tot een optimale oplossing voor alle betrokkenen te komen. Maar daarnaast heeft het parochiebestuur ook rekening te houden met de instructies en voorschriften van het aartsbisdom Utrecht, die af en toe over de schouder meekijkt.

Ben Hemmer

Vrijwillige bijdrage Onderweg

Evenals voorgaande jaren maken wij u ook dit keer weer attent op de mogelijkheid een vrijwillige bijdrage te geven aan het parochieblad *Onderweg*. Het blad is al meer dan tien jaar lang een gewild medium van de parochie HH. Twaalf Apostelen om u te informeren over uiteenlopende en interessante onderwerpen. De afgelopen jaren heeft uw financiële bijdrage er mede toe geleid dat wij u deze vorm van communicatie kunnen aanbieden. Met een gift kunt u ons parochieblad, dat in 2023 de elfde jaargang inging, in de huidige vorm in stand houden.

In de bijgesloten flyer staan verschillende mogelijkheden een bijdrage te doen. Mogen wij weer op uw steun rekenen?

De redactie van 'Onderweg'

Uitnodiging

In het vorige nummer van *Onderweg* heeft u kunnen lezen dat parochie-medewerker Laura van de Kam het pastoraal team per 1 mei 2023 zal verlaten. Wij betreuren dit zeer, maar hebben begrip voor haar beslissing. Na vele jaren van samenwerking willen wij dit moment niet ongemerkt voorbij laten gaan.

We zijn Laura dankbaar voor alles wat ze voor onze parochie en in het bijzonder voor de geloofsgemeenschap in Zutphen heeft gedaan en betekend. Op zondag 30 april a.s. willen wij als pastoraal team en parochiebestuur dit bijzondere moment vieren in de eucharistieviering om 10.00 uur in de

H. Johannes de Doperkerk in Zutphen. Wij nodigen alle parochianen uit om bij deze viering aanwezig te zijn. Na afloop van de viering is tijdens de koffie gelegenheid om afscheid van Laura te nemen.

Pastoraal team en parochiebestuur

De Nederlandse Paus

Dit jaar is het precies 500 jaar geleden dat de enige paus die Nederland ooit gekend heeft, is overleden. Adrianus VI was slechts anderhalf jaar de opvolger van Petrus en in ons land is hij ook vrij onbekend. Maar het had niet veel gescheeld of onze huidige paus had zich niet naar Franciscus vernoemd maar naar Adrianus. Want net als Franciscus van Assisi was Adrianus een hervormer.

Adriaan Floriszoon Boeyens werd in 1459 in Utrecht geboren als zoon van een timmerman. Omdat al snel bleek dat hij goed kon leren werd hij naar de Latijnse school in Zwolle gestuurd. Daar kwam hij in aanraking met de ideeën van de Moderne Devotie, een beweging van hervormers die onder leiding stond van Geert Groote uit Deventer. Een sobere spiritualiteit en een persoonlijke navolging van Christus was wat deze beweging uit de IJsselvallei nastreefde. Dit alles was natuurlijk een reactie op de misstanden in de toenmalige katholieke kerk, waarin pracht en praal, vriendjespolitiek en machtsmisbruik aan de orde van de dag waren.

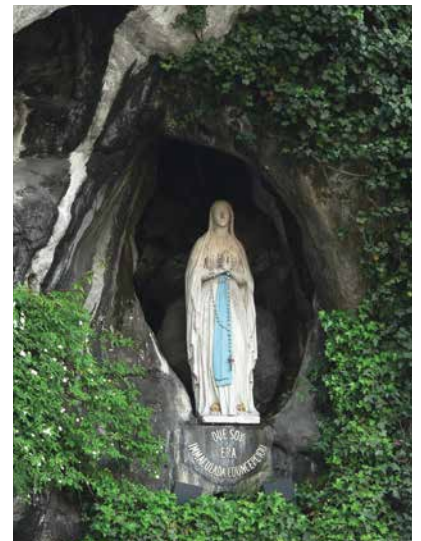
Na zijn studie aan de Latijnse school vertrok Adriaan naar Leuven waar hij o.a. theologie studeerde en later ook rector werd van de universiteit aldaar. In 1490 werd hij tot priester gewijd. Snel steeg zijn ster, ook onder de wereldlijke heersers. Hij werd gezien als een wijs man en een goede raadgever. Hij werd daarom aangesteld als geestelijk opvoeder van Karel V. Toen Karel V koning was van zijn wereldrijk werd Adriaan naar het Spaanse Vitoria gestuurd om daar de belangen van Karel te verdedigen. In Spanje werd Adriaan in 1516 bovendien tot bisschop gewijd en een jaar later werd hij tot kardinaal gecreëerd.

Toen paus Leo X in december 1521 overleed moest er een nieuwe paus worden gekozen. Tot grote verrassing van iedereen werd Adriaan Boeyens in het

verre Spanje gekozen, een Nederlander die nog nooit in Rome was geweest. Pauselijke koeriers stapten op hun paarden om het nieuws in heel Europa te verspreiden. In Parijs en Brussel was men al eerder op de hoogte dan Adriaan zelf die nog altijd in Vitoria verkeerde. Het duurde 8 maanden voordat de nieuwe paus in Rome aankwam. Het was augustus 1522. En net als nu waren er toen ook tal van problemen waarmee de nieuwe paus te maken kreeg. Ten eerste was er een pestepidemie uitgebroken in Rome, een tweede probleem was dat de kerk te maken had met de opstand van hervormers en een derde grote zorg voor de kerk was dat het islamitische Osmaanse leger voor de poorten van Wenen en Boedapest stond (kon christelijk Europa zich wel verdedigen?). Daar kwam nog eens bij dat Adrianus niet populair was in Italië. De hervormingen (met name soberheid en devotie) die hij door wilde voeren maakten de kerkelijke leiding niet enthousiast. Men vond hem bovendien een onbehouden noordeling. En juist het gebrek aan tact was waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van zijn moeizame en weinig succesvolle pausschap. Inhoudelijk was hij zijn tijd echter ver vooruit. Vijfentwintig jaar na zijn dood in 1523 werden op het Concilie van Trente de hervormingen doorgevoerd waarvoor Adrianus had gestreden. Met Kerstmis zond de KRO/NRCV een mooie documentaire over Adrianus VI uit met medewerking van o.a. Stijn Fens

en Antoine Bodar. Via Uitzending Gemist is deze nog altijd te zien: Adrianus, de Nederlandse Paus. Een aanrader!
Hans Limbeek

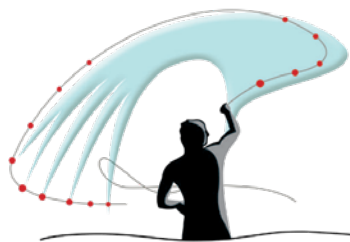

Startviering Lourdesreis

Een groep van 18 parochianen neemt deel aan de Bisdombedevoert naar Lourdes. Ze vertrekken op 28 april met de bus en komen op 5 mei weer thuis. Op **woensdag 26 april** is om **19.00 uur** de startviering in de **H. Josephkerk in Lochem**. In deze eucharistieviering ontvangen de pelgrims de reiszegen van pastoor Harry Scheve. Iedereen is van harte welkom om mee te vieren en na afloop de bedevaartgangers een goede reis te wensen.

Over de toekomst van de parochie, de geloofsgemeenschappen en de gebouwen

Lokaal geloven

parochie **HH. Twaalf Apostelen**

Verbondenheid met Oekraïners

De geloofsgemeenschappen in Borculo en Ruurlo, beide gemeente Berkelland, toonden hun verbondenheid met Oekraïners in twee emotionele, indrukwekkende, maar ook zeer bewogen herdenkingsvieringen. Op 25 en 26 februari jl. stonden de inwoners van Berkelland stil bij één jaar oorlog in Oekraïne.

Oekraïense maaltijd

Dat begon zaterdag 25 februari in Borculo met een gemeenschappelijke maaltijd die door Oekraïense vrouwen was voorbereid. Van een sobere maaltijd was echter geen sprake. De Oekraïense gemeenschap wilde met die maaltijd hun dank uitspreken voor de gastvrijheid die zij in ons land hebben mogen ervaren. Maar liefst 60 mensen schoven aan in het KJ-gebouwtje achter de RK kerk, dat eigenlijk te klein was voor deze toeloop. De protestantse gemeente 'De Wijngaard' had het initiatief voor deze maaltijd genomen.

Vredeskaars

Aansluitend was er een herdenkingsdienst in de RK kerk. Nastya en haar man Ruslan uit Oekraïne staken aan het begin van de viering de vredeskaars aan met een vredesduif erop, terwijl de aanwezigen *Dona Nobis Pacem* (Geef ons vrede) zongen.

Door het RK koor *Stemmig* werden liederen gezongen, die aansloten bij de verhalen over Oekraïne, zoals het lied

over kinderen in oorlogsgebied. Kinderen worden door de oorlog getraumatiseerd. Juist voor wie aan het begin van hun leven staan, is dat rampzalig. Het lied van Warchild dat werd gezongen, spreekt dan ook duidelijke taal: "Al ben je uit de oorlog, gaat de oorlog ooit uit jou?"

Hun indrukwekkende vluchtverhaal werd zowel in Borculo als in Ruurlo door Nastya in het Oekraïens uitgesproken. Vervolgens werd dit in het Nederlands vertaald. Het hele verhaal is op de locatiepagina van Ruurlo in dit nummer van *Onderweg* te lezen.

Kom luisteren

Nu kerken in onze parochie moeten sluiten en koren mede daardoor stoppen, vervalt voor u mogelijkkerwijs de gelegenheid in een kerkkoor te (blijven) zingen. Misschien is het koor *Marinata* van de Lochemse geloofsgemeenschap H. Joseph dan iets voor u. *Marinata* is een enthousiast koor met eigentijdse liedjes en wordt begeleid door piano en gitaar. In de komende periode zingen wij in de woord- en communievieringen op zondag 7 mei en op zondag 4 juni (familieviering), beide keren om 10.00 uur. Wij nodigen u van harte uit te komen luisteren. Misschien wordt u enthousiast om ons koor te komen versterken. Naast sopranen en altén zijn ook tenoren en bassen van harte welkom.

Heeft u interesse of vragen? Neem dan contact op met onze voorzitter Marianne Boks, telefoon 06 1617 7140 of e-mail marianneboks@gmail.com.

Mariaviering Steenderen

Op 15 mei om 19.00 uur is er een Mariaviering in de H. Willibrordkerk in Steenderen. De maand mei is de Mariamaand en dan is het een goede gewoonte om Maria eens extra in het zonnetje te zetten. We zingen Marialiederen en steken kaarsjes bij Haar aan. Ieder kan hierbij zijn of haar intentie aan Maria voorleggen.

Oecumenische openluchtdienst

In Steenderen is er met Pinksteren (28 mei) weer een oecumenische viering in de openlucht. Dit jaar is de viering in de boomgaard bij boerderijwinkel Horstink (Prinsenmaatweg). De viering begint om 10.00 uur.

Bij slecht weer wordt uitgeweken naar de Remigiuskerk in Hengelo Gld. Maar natuurlijk hopen we dat het stralend weer is. Dominee Hubertien Oostdijk-van Andel en Maria Schotman zullen voorgaan. Voor de kinderen is er kinderkerk.

Groene creatieve vingers

Eindelijk was het dan zover: op 10 februari 2023 kwamen enkele dames van de parochiële bloemschikgroepen weer eens bij elkaar. Door verschillende omstandigheden was dat lang niet gebeurd. In het najaar van 2019 was de laatste workshop geweest en was er nog een bezoek gebracht aan twee kerken in kerstsfeer. Daarna was het stil geworden. De workshops werden gemist.

Die vrijdagmiddag stond om 13.00 uur in het Willibrordhuus in Hengelo de koffie en de thee klaar, en allerhande materiaal voor het maken van een altaartafelstuk. De gastvrouwen hadden er veel werk van gemaakt. Niet lang daarna arriveerden de deelnemers. Het weerzien was hartelijk en levendig. De deelnemers waren hoorbaar en zichtbaar in hun element. Na zoveel tijd was er dan ook voldoende stof om bij te praten. Om 13.30 uur opende parochiemedewerker Gerry Spekkink de middag met een woord van welkom en een gebed. De workshop stond onder leiding van Christien te Stroet. Zij wist helder uit te leggen waarop gelet moet worden bij het maken van een altaartafelstuk. En toen was het tijd om aan de slag te gaan. Elke deelnemer was voorzien van een schaal met oase en een vaas met rozen of tulpen. Bijkomend materiaal was centraal beschikbaar of was zelf meegebracht. In een mum van tijd werden met groene creatieve vinger van alle materialen samen prachtige altaarstukken getoverd. Tijdens het schikken werd de groep verrast door het bezoek van pastoraal werker Carin Timmerman, die haar waardering en bewondering niet onder stoelen of banken stak. De eindresultaten mochten dan ook gezien worden. Sommige zouden rechtstreeks naar de kerk gaan. Onder het genot van een drankje werden elkaars creaties bewonderd.

Bij dit harmonieuze geheel ontstond het idee om een volgende workshop niet

rondom een bepaald thema, maar rondom een bepaalde gelegenheid te organiseren. De startviering zou een uitermate geschikt moment zijn om alle creativiteit tot zijn

recht te laten komen. Omdat de maand september een weelde aan bloemen biedt, zou kleurrijk geschikt kunnen worden. Carin vertelde dat in 2023 de startviering in Zutphen zal plaatsvinden. Besloten werd de donderdagmiddag ervoor, op 31 augustus, de volgende workshop te houden in Zutphen. Om alvast te noteren! Een uitnodiging volgt te zijner tijd. We kijken terug op een gezellige en geslaagde middag. Met dank aan de bloemengroep Hengelo en in het bijzonder aan Christien te Stroet (coördinator).

Op 31 januari 2023 overleed **Mariet Winckels-Geutjes**, lid locatieraad geloofsgemeenschap H. Andreas te Brummen.

In memoriam

Op 31 januari 2023 is overleden **Maria Francisca Winckels-Geutjes**, bij ons allen beter bekend als Mariet.

Mariet werd op 26 augustus 1946 in Blijerheide, Kerkrade, geboren. Haar wieg stond op enkele meters van de Duitse grens. De lagere school volgde zij bij de nonnen, zo ook de kweekschool "Maria Immaculata" in Heerlen. Haar eerste werk als leerkracht was op haar oude lagere school in Blijerheide. Zij leerde Harrie kennen en samen kwamen zij begin jaren '70 naar Brummen waar ze beiden leerkracht van de St. Pancratiuschool werden. Mariet is aan de school verbonden gebleven tot haar pensioen in 2005. Naast haar werk als leerkracht en de zorg voor haar beide zoons, was Mariet uitermate actief binnen onze geloofsgemeenschap, vanaf 1982 tot aan haar overlijden toe: secretaresse kerkbestuur, schoonmaakgroep, werkgroep gezinsvieringen, liturgiegroep, jeugddienstcommissie, vastenactie, kerkbalans, werkgroep MOV, voorganger woord- en communievieringen, kerstvieringen Tolzicht, Hongerpot, autodiens, locatieraad en oecumenische activiteiten in Brummen. Daarnaast bezocht zij trouw enkele parochianen en – niet te vergeten – zij was het gezicht van de boekenkraam op de Andreasmarkt. Om al die activiteiten voor onze gemeenschap te kunnen doen, heeft Mariet vele cursussen gevolgd, want als je iets doet moet je voldoende achtergrond hebben. Naast dit alles was Mariet een fervent zangeres, klassieke muziek had haar voorkeur. Zij heeft bij verschillende koren gezongen en tot haar overlijden

zong ze bij Musica Vocale waarvan ze ook voorzitter was.

Mariet was een zeer actieve sterke vrouw, een duizendpoot, met een grote liefde, haar Harrie en haar gezin. Samen met Harrie genoot ze dan ook van hun kinderen en kleinkinderen. Ze was dan ook een echte trotse oma. Voor haar kinderen en kleinkinderen stond Mariet altijd klaar. Genieten kon Mariet, samen met Harrie, ook van hun vakanties, waarbij ze de wereld binnen en buiten Europa hebben leren kennen. Op 15 december 2022 was Mariet nog actief bij het organiseren van onze kerstmiddag in het Andreashuis. Na de kerst kreeg zij slechte berichten, maar Mariet was positief en zei, we gaan ervoor! Helaas kreeg ze na Nieuwjaar de kans niet meer om er voor te gaan en kwamen er meer en meer zorgwekkende berichten, met in de avond van 31 januari het bericht van haar overlijden. Toen aan het begin van de woensdagmorgenviering van 1 februari haar overlijden bekend werd gemaakt, was de verslagenheid binnen onze gemeenschap niet te beschrijven. Op 8 februari hebben wij op een mooie indrukwekkende wijze afscheid van Mariet genomen. Tijdens de viering hebben wij uiteraard "De lofrede op de sterke vrouw" uit het boek Spreuken gelezen, maar ook het "Hooglied van de Liefde" uit 1 Korinthe 13, dat ook gelezen is bij het huwelijk van Mariet en Harrie. Want zonder liefde vaart niemand wel! Wij zullen Mariet enorm missen, en wensen Harrie, de kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte in deze moeilijke tijd.

De geloofsgemeenschap Brummen

Guus Schlatmann 'God is te vinden in de beleving van mensen'

Binnen onze parochiegrens woont een man die al bijna een eeuw op deze aardbol rondloopt. Emeritus-pastor Guus Schlatmann wordt deze maand 98 jaar oud. Alleen zijn leeftijd maakt hem al bijzonder, maar Guus Schlatmann is ook een priester met een uitgesproken mening. Goede redenen dus om hem eens te interviewen voor deze rubriek. Op maandagmiddag 13 maart druk ik op de bel van zijn appartement aan de Waarden in Zutphen. We nemen plaats in zijn woonkamer. Het uitzicht is prachtig. Vanuit zijn appartement zien we de IJssel noordwaarts stromen. Boten varen voorbij, mensen met honden wandelen langs de rivieroever, de zon schijnt tussen kleine wolken door.

Terwijl hij koffiezet, steekt Guus meteen van wal. Hij vertelt over zijn jeugd in Haarlem. 'Ik ben afkomstig uit een Duitse textielfamilie. Mijn opa is in de negentiende eeuw vanuit Duitsland naar Nederland gekomen. Dat gebeurde in die tijd wel meer. Denk ook aan de Brennkmeiers, Peek en Cloppenburg, allemaal Duitse textielfamilies die zich in Nederland vestigden. Mijn moeder kwam uit Groningen. Haar vader had een kolengroothandel en was ook kerkmeester in Groningen. Mijn vader was directeur van de Faam's Kledingmagazijnen in Haarlem. We woonden dicht bij de St. Bavo, let wel, ik heb het over de Nieuwe St. Bavo in het Houtvaartkwartier: de oude aan de Grote Markt is de protestantse St. Bavo! In de St. Bavo ben ik gevormd en tot subdiaken en priester gewijd. Mijn ouders waren vooruitstrevende katholieken, en ook

maatschappelijk geëngageerd. Zo was mijn vader voorzitter en penningmeester van het Wit-Gele Kruis. Mijn twee jaar oudere broer wilde ook priester worden. Maar net voordat hij naar het seminarie ging is hij overleden aan hersenvliesontsteking. Als kind kwam ik wel eens met mijn vader op het seminarie, hij had daar connecties. En dan zag ik dat de jongens daar allemaal een eigen kastje hadden en een geweldige pingpongtafel. Dat vond ik echt prachtig! Later heb ik weleens gedacht dat die kastjes en die pingpongtafel mij hebben doen kiezen voor het seminarie! Mijn ouders waren er trouwens helemaal niet zo blij mee dat ik naar het seminarie wilde. Ze hadden allebei op een kostschool gezeten, en hadden daar geen beste herinneringen aan overgehouden. Ze hebben het mij ontraden, maar toen ik volhield zijn ze er uiteindelijk wel mee akkoord gegaan. Na het seminarie ging ik naar het grootseminarie in Warmond. De latere kardinaal Willebrands gaf er colleges filosofie. De filosofie was een stuk moderner dan de theologie die er werd gedoceerd. Willebrands was namelijk op de oecumene gericht. Hij gooide de deuren open. Precies hetzelfde wat onze huidige paus ook doet. Die geeft daklozen toiletten en douches, zet vrouwen op hoge posten, gaat naar vluchtelingen op Lampedusa, enz.'

Guus staat op, schenkt de koffie in, en vervolgt zijn relaas met een aaneenschakeling van leuke anekdotes en herinneringen. 'Nadat ik in 1951 tot priester was gewijd werd ik kapelaan in Hoogkarspel. Ik gaf er les op een huishoudschool en op een BLO-school. Daarna werd ik kapelaan in Voorhout waar ik ook districtsaalmoezenier werd voor het jongerenwerk. In Voorburg werd ik vervolgens godsdienstleraar op een nieuwe middelbare school. Ik heb daar van 1955 tot in 1963 gewerkt. In 1955 werden in Culemborg colleges gegeven voor jonge catecheten. In 1954 begonnen de Jezuïeten en de Broeders van Maastricht met het ontwerpen van een nieuwe catechismus voor volwassenen. Dat was het begin van het Hoger Katechetisch Instituut, dat later werd overgebracht naar Nijmegen. De oude dogmatische catechese werd vervangen door de zogenaamde ervaringscatechese. Het geloof moet te maken hebben met de ervaring van mensen zelf. Het geloof moet je zien in relatie met het moderne leven. Dat was het idee erachter. Ik heb die opleiding daar ook gevolgd en nam

die nieuwe vorm van catechese mee naar de school in Voorburg en later naar het Edith Stein Lyceum in Den Haag. Tussendoor zat ik trouwens ook nog een jaar in de Achelse Kluis, ik wilde op een gegeven moment namelijk graag monnik worden. Dicht bij de natuur leven in die intensiteit van dat monnikenbestaan. Ik denk dat de Heilige Geest me daartoe had aangezet, zoals bij alles in mijn leven. In 1968 kwam ik in Nijmegen terecht bij het Hoger Katechetisch Instituut. Ik werd er adjunct-directeur en later, van 1979 tot 1982, was ik er directeur. Maar inmiddels was er een meer conservatieve leiding in de kerk, die de ervaringscatechese die op het instituut werd ontwikkeld te progressief vond en het min of meer dood heeft laten bloeden. In 1982 is de helft van het aantal medewerkers nog een aantal jaren doorgegaan maar ikzelf, een Jezuïet en een pater Kapucijn namen als de oudsten ontslag. Kijk, de eucharistie is wezenlijk, maar daarnaast moet er ruimte zijn voor menselijke ervaringen. Het gesprek, het luisterend oor, buurtgenoten opvangen, voedselbanken, koffiebijeenkomsten: dat is ook christen zijn. Doorbreek het klerikalisme, doorbreek het dogmatisme! Vanaf 1982 heb ik me als vrijwilliger ingezet voor de commissie PIN (Projecten in Nederland) van de gezamenlijke religieuze om mee te onderzoeken of de religieuze een aangevraagde financiële ondersteuning zouden geven of niet. In 1995 ben ik in Zutphen komen wonen. Mijn zus Mieke woont namelijk ook in Zutphen en met haar heb ik een heel goede band.'

De tijd vliegt voorbij. Ondertussen hebben we al drie uur met elkaar gesproken. Guus vertelt de ene na de andere anekdote. Geen wonder natuurlijk: iemand die al bijna honderd jaar met de kerk en het geloof bezig is, heeft er ook veel over te vertellen. Ik vraag Guus of de essentie van zijn verhaal is samengevat in zijn eerdere opmerking 'God is te vinden in de menselijke beleving'. 'Zeker,' zegt Guus, 'De hele Bijbel is ook een beschrijving van menselijke ervaring met God. Het is een ervaringsgebeuren. Het is het verhaal van Abraham, het verhaal van Mozes, het verhaal van Johannes de Doper en natuurlijk ook het verhaal van Jezus.' We nemen afscheid. Ik heb een interessant lesje kerkgeschiedenis gehad van een ondogmatisch denker!

Hans Limbeek

Colofon

Redactie

Joost van Duin Hans Limbeek
Magda van Ommen Gerrit te Vaarwerk

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI-status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan *Onderweg*.

Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer
Druk: DrukZo.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
voorzitter

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**, secretaris

C.H.J. (Kees) Koersvelt,
penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver,
portefeuille gebouwen en
begraafplaatsen

B.G.A. (Ben) Hemmer,
lid

Vertrouwenspersoon

Gerry Spekkink kan door medewerkers en vrijwilligers vertrouwelijk worden geraadpleegd bij ongewenste omgangsvormen binnen de parochie.

tel.: 06 47153610

e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg
e-mail: h.scheve@12apostelen.nl
tel.: 06 53214017

C.E.J.M. (Carin) Timmerman,
pastoraal werker
p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen
e-mail: c.timmerman@12apostelen.nl
tel.: 06 25091377

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam
parochiemedewerker, tel.: 06 39639364
e-mail: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Secretariaat parochie

**Mieke Degen, Petra Hulman
en Magda van Ommen**

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's vanaf pagina 16.

Aandacht voor

Pinksteractie

20 mei t/m 28 mei 2023

De missionarissen en missionair werkers gaan de strijd aan tegen onrecht en armoede en zetten zich in voor anderen. Dat doen zij altijd en overal ter wereld. Zo werkt missionaris Sander Kessler als priester in Uganda, waar hij vluchtelingen begeleidt. In het vluchtelingenkamp Palabek maakte hij mee hoe vluchtelingen bepaalde trauma's beter kunnen verwerken met spirituele begeleiding vanuit de kerk. "Dat geeft mij voldoening ook al kan het soms heel heftig zijn", laat hij weten. Missionair werker Jacinta van Luijk zet zich in voor alcohol- en drugsverslaafden en voor mensen met hiv/aids. Zij werkt inmiddels veertig jaar in Kenia waarvan ondertussen al vele jaren bij Kitale Community Advancement Programme (KAP). Sander en Jacinta zijn het gezicht van de WNM-Pinksteractie van 2023.

Sander en Jacinta en al die andere missionarissen en missionair werkers zijn er altijd voor de ander. En samen met u zijn wij er voor hen tijdens de Pinksteractie! Wij vragen u solidair met hen te zijn door hen te steunen met een financiële bijdrage. Dat kan op de volgende manieren:

- tijdens de pinkstercollecte in uw geloofsgemeenschap
- met een donatie op rekening NL30 RABO 0171 2111 11 van WNM in Den Haag
- een online donatie via www.weeknederlandsemissionaris.nl/doneer
- het opnemen van de WNM in uw testament.

DOORDEWEEKSE VIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR	PLAATS	VIERING	VOORGANGER
Woensdag 26 april 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Starviering Lourdes	H. Scheve
Maandag 1 mei 2023	19.00 uur	Andreashuis	Brummen	Rozenkransgebed	werkgroep
Dinsdag 2 mei 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Rozenkransgebed	werkgroep
Woensdag 3 mei 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	WCV	J. Baneke
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Marialof	A. Bos
Donderdag 4 mei 2023	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
Maandag 8 mei 2023	19.00 uur	Andreashuis	Brummen	Rozenkransgebed	werkgroep
Dinsdag 9 mei 2023	10.00 uur	Ijsselflat	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Rozenkransgebed	werkgroep
Woensdag 10 mei 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	E. Wassink
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
Donderdag 11 mei 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	WCV	T. ten Bruin
Maandag 15 mei 2023	19.00 uur	Andreashuis	Brummen	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Mariaviering	werkgroep
Dinsdag 16 mei 2023	19.00 uur	H. Martinuskerk	Baak	WCV	G. Spekkink
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Rozenkransgebed	werkgroep
Woensdag 17 mei 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	C. Timmerman
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
Donderdag 18 mei 2023		Hemelvaartsdag	zie pagina 12		
Maandag 22 mei 2023	19.00 uur	Andreashuis	Brummen	Rozenkransgebed	werkgroep
Dinsdag 23 mei 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Rozenkransgebed	werkgroep
Woensdag 24 mei 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Woord & Gebed	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
Donderdag 25 mei 2023	19.00 uur	De Bleijke	Hengelo	WCV	werkgroep
Maandag 29 mei 2023	19.00 uur	Andreashuis	Brummen	Rozenkransgebed	werkgroep
Dinsdag 30 mei 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Rozenkransgebed	werkgroep
Woensdag 31 mei 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Taizéviering	Andreaskoor
Donderdag 1 juni 2023	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	T. ten Bruin
Woensdag 7 juni 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Rozenkransgebed	werkgroep
Donderdag 8 juni 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Eucharistie	H. Scheve

WEEKENDVIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
zaterdag 22 april 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	WCV	werkgroep
zondag 23 april 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	C. Timmerman
3e zondag van Pasen	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	F. Zandbelt
zaterdag 29 april 2023	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	T. ten Bruin
zondag 30 april 2023	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	T. ten Bruin
4e zondag van Pasen	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	werkgroep
Roepingenzondag	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	parochiezaal Christus Koning	Vorden	samenkomst	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zaterdag 6 mei 2023	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	H. Scheve
zondag 7 mei 2023	10.00 uur	Protestantse Kerk	Halle	Oec. Viering	G. Spekkink
5e zondag van Pasen	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Woord & Gebed	werkgroep
Zondag Oosterse Kerken	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	A. Bos
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zaterdag 13 mei 2023		H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	G. Oude Groen
zondag 14 mei 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	T. ten Bruin
6e zondag van Pasen	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	H. Scheve
Moederdag	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	G. Oude Groen
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Maria Vesper	Gregoriaans Getijdenkoor
Donderdag 18 mei 2023	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Oec. Viering	werkgroep
Hemelvaart van de Heer	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zaterdag 20 mei 2023	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
zondag 21 mei 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	F. Zandbelt
7e zondag van Pasen	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	WCV	werkgroep
Wereld Communicatiedag	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	E. Wassink

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
zaterdag 27 mei 2023	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	VORMSELVIERING	H. Pauw
zondag 28 mei 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	Eucharistie	F. Zandbelt
Pinksteren	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	E. Wassink
	10.00 uur	Dorpskerk	Keppel	Oec. Viering	A. Bos
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	G. Spekkink
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	Plantenbos	Steenderen	Oec. Viering	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Oec. Viering	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve / T. ten Bruin
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Vesper	Gregoriaans Getijdenkoor
zondag 4 juni 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	T. ten Bruin
Feest H. Drie-eenheid	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Woord & Gebed	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Lochem	Familieviering	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	F. Zandbelt
zondag 11 juni 2023	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	werkgroep
Feest H. Sacrament	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	Landgoed Het Haveke	Eefde	Oec. Viering	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	A. Bos
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de DoperKerk, iedere vrijdag 15.00-15.45 uur.
En Jezus zei: "Kunt ge dan niet één uur met mij waken?" Zo is het eigenlijk ook op de vrijdagmiddag: een uurtje Aanbidding. Kom even tot jezelf, mediteer, bid voor je familie, je vrienden, bekenden en vooral voor de naasten die het hard nodig hebben. En bid vooral ook voor de vrede. Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand. Welkom op de vrijdagmiddag!

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
23 april	Hand. 2,14.22-32	1 Petr. 1,17-21	Lc. 24,13-35
30 april	Hand. 2,14a.36-41	1 Petr. 2,20b-25	Joh. 10,1-10
7 mei	Hand. 6,1-7	1 Petr. 2,4-9	Joh. 14,1-12
14 mei	Hand. 8,5-8.14-17	1 Petr. 3,15-18	Joh. 14,15-21
18 mei	Hand. 1,1-11	Ef. 1,17-23	Mt. 28,16-20
21 mei	Hand. 1,12-14	1 Petr. 4,13-16	Joh. 17,1-11a
28 mei	Hand. 2,1-11	1 Kor. 12,3b-7,12-13	Joh. 20,19-23
4 juni	Ex. 34,4-b-6.8-9	2 Kor. 13,11-13	Joh. 3,16-18
11 juni	Deut. 8,2-3.14b-16a	1 Kor. 10,16-17	Joh. 6,51-58

Vieren via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'. Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerkdienstgemist Zutphen'. Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken. Dit door op de de '>' toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Wilt u een oudere opname bekijken, dan klikt u in de kalender bij de gewenste datum op 'opname' en vervolgens op 'Naar video opname'.

Misdienaarsdag

Kevelaer 13 mei 2023

Misdienaars en acolieten (met hun begeleiders) uit heel Nederland zijn welkom op zaterdag 13 mei in de Duitse bedevaartplaats Kevelaer, vlak over de grens bij Venlo.

Kevelaer is al eeuwenlang een bekend bedevaartsoord. Maria wordt er vereerd als 'Troosteres der bedroefden'.

Deze dag is bedoeld als een dankjewel voor trouwe dienst aan het altaar en om elkaar in geloof en vriendschap te bemoedigen!

Misdienaarsdag in Kevelaer

In de bedevaartplaats Kevelaer wordt op zaterdag 13 mei een landelijke Misdienaarsdag gehouden. Hiervoor zijn misdienaars en acolieten (met hun begeleiders) uit alle Nederlandse bisdommen uitgenodigd.

Het is voor het eerst dat er zo'n landelijke Misdienaarsdag wordt gehouden. De dag is bedoeld als een dankjewel voor trouwe dienst aan het altaar voor alle misdienaars en acolieten. Ook is het een mogelijkheid voor misdienaars uit alle delen van het land om elkaar te ontmoeten. De Duitse bedevaartplaats Kevelaer ligt vlak over de grens bij Venlo. Maria wordt hier al eeuwenlang vereerd als 'Troosteres der bedroefden'.

Processie en speurtocht

De dag begint met een processie van alle deelnemers in hun liturgische kleding door het centrum van Kevelaer naar de bedevaartbasiliek, waar vervolgens een Eucharistieviering plaatsvindt (hoofdcelebrant is de Utrechtse hulpbisschop mgr. Woorts). Daarna is er een gezamenlijke lunch. 's Middags staat er een 'Stadtspiel' op het programma. Dit is een speurtocht door Kevelaer rond de boodschap van het bedevaartsoord. Na de prijsuitreiking is er een gezamenlijke afsluiting rond de Genadekapel.

Aanmelden

Deelname van personen onder 18 jaar onder begeleiding van een volwassene. Opgave kan per e-mail aan secretariaat@12apostelen.nl

Kinderkamp en tienerkamp 2023

Na de succesvolle editie van 2022 organiseert het Aartsbisdom Utrecht ook in 2023 weer een kinder- en tienerkamp. Beide zomerkampen vinden opnieuw plaats op Kampeerboerderij De Heidebloem in Haarle.

KINDERKAMP Koning(in) voor een week

Wat zou jij doen als je koning of koningin was? Hoe denk je dat het is om een land te regeren en in een paleis te wonen? Wil jij eens een weekje koning(in) zijn? Ga dan mee op het kinderkamp van Aartsbisdom Utrecht! Met het thema 'Koning(in) voor een week' gaan we tijdens het kinderkamp kijken naar verschillende verhalen uit de bijbel waar koningen en koninginnen in voorkomen. Daarnaast organiseren we allerlei leuke activiteiten, gaan we spelletjes spelen, knutselen, keten, zwemmen, lekker eten en nog veel meer!

Wanneer: 12 tot en met 17 augustus 2023
 Waar: Kampeerboerderij de Heidebloem
 Oude Deventerweg 8a, 7448 RL Haarle
 Wie: Kinderen van 7 t/m 12 jaar
 Aantal deeln.: Maximaal 30
 Hoofdleiding: Vicaris Hans Pauw en Anne en Remco Peters
 Kosten: € 125,- per kind. Als er meerdere kinderen uit één gezin meegaan, is er een speciaal tarief van € 75 per extra kind
 Aanmelden via www.jongaartsbisdom.nl kan tot 30 juni 2023

TIENERSKAMP Reis rond de wereld

Goed nieuws: we gaan weer op reis! Dit keer niet door de tijd, maar rond de wereld! We bezoeken de hoogste bergtoppen en duiken in de diepste zeeën. Zo maken we kennis met allerlei verschillende culturen, dieren en planten die onze prachtige aarde kent. Tijdens de vele spellen krijg je de kans om je te bewijzen als echte 'globetrotter'. Daarnaast staan er natuurlijk ook meerdere uitstapjes en catecheses op het programma. Ga jij mee met ons op avontuur? Meld je dan snel aan!

Wanneer: 12 tot en met 17 augustus 2023
 Waar: Kampeerboerderij de Heidebloem
 Oude Deventerweg 8a, 7448 RL Haarle
 Wie: Tieners van 13 t/m 16 jaar
 Aantal deeln.: Maximaal 30
 Hoofdleiding: Priester Gauthier de Bekker, Rik Ledoux en Bas Kolfshoten
 Kosten: € 145,- p.p. Als er meerdere tieners uit één gezin meegaan, is er een speciaal tarief van € 95,- per extra tiener

Aanmelden via www.jongaartsbisdom.nl kan tot 30 juni 2023

Meer informatie over beide kampen via e-mail: zomerkampen.aartsbisdom@gmail.com

CREATIEF & ACTIEF MET HET HELE GEZIN

Samen vieren
De komende keer is het thema 'te gast'.

Samen ontdekken

Activiteiten die creatief, actief en rustig zijn. Je kiest zelf met je gezin, oma/opa, vriendje of vriendinnetje een activiteit. Ben je klaar, dan kies je een volgende uit.

Zo is er de komende keer een parcours waar je geblinddoekt doorheen gaan, je kunt figuurzagen, een mozaïek maken, puzzelen en nog veel meer.

Samen eten

In de vorm van hapjes en wat drinken sluiten we het laatste half uur samen af. Gewoon gezellig elkaar ontmoeten.

Deze keer gaat Helma zorgen voor soep en brood. Dat wordt weer een gezellig samenzijn!

ZONDAG
16 APRIL 2023
14.30-16.30U

Remigiuserk
Hengelo Gld

KOM JE OOK? MELD JE AAN VIA:
KLIEDERKERKHENGELKEIJENBORG@GMAIL.COM

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak;
pastoriebaak@outlook.com
Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com
of bij Bennie Stapelbroek: tel. 0575 491060;
mail bennie.stapelbroek@gmail.com. Voor overige zaken: Ans
Berendsen: tel. 0575 441920; mail ans-arthur@hotmail.com
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;
berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;
Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Vieringen in Baak

Op dinsdag 18 april is er om 19.00 uur een eucharistieviering met pastor Baneke als voorganger. Op dinsdag 16 mei staat er om 19.00 uur een woord- en communieviering gepland met parochiemedewerker Gerry Spekkink als voorganger. Op dinsdag 20 juni is er om 19.00 uur een eucharistieviering met pastoor Scheve als voorganger.

Koffiedrinken

Na de vieringen zullen we aan de tafels koffie en theedrinken met iets lekkers erbij. Wij nodigen u van harte uit om dan nog even na te praten.

Hemelvaart en Pinksteren

Zoals u weet zullen er op Hemelvaart en Pinksteren geen vieringen in de kerk in Baak gehouden worden. We zijn allen welkom in de overige locaties. Alle vieringen vindt u elders in deze *Onderweg*. Op Hemelvaart, donderdag 18 mei is er om 10.00 uur een oecumenische viering in Ruurlo. De werkgroep zal dit verzorgen. Daarnaast is er om 10.00 uur een eucharistieviering in Zutphen in de St. Jan, daar zal pastoor Scheve voorgaan. Op zondag 28 mei, eerste Pinksterdag, zijn er meerdere mogelijkheden, om 10.00 uur is er een eucharistieviering in Zutphen in de St. Jan, daar zal pastoor Scheve voorgaan. Er is om 9.30 uur ook een eucharistieviering in Hengelo, daar zal pastor Zandbelt voorgaan. De overige vieringen zijn om 10.00 uur, onder andere in Keijenburg, Drempt (Keppel), Ruurlo, Steenderen, Vorden. Zie het vieringenrooster in deze *Onderweg* voor een totaaloverzicht.

Activiteiten in en om de kerk

Er worden soms activiteiten in en om de kerk georganiseerd, denk aan een

spooktocht, Koningsdag, de pleinmarkt en straks is er de wakka wandeltocht. Wij verlenen als locatieraad onze medewerking aan deze activiteiten. Daardoor is er leven in het dorp, dan doet de kerkdienst als versterker van de gemeenschap. Wij ontvangen hiervoor een passende vergoeding. Mocht u hier vragen over hebben dan kunt u contact opnemen met Berna Lamers, tel. 06 387 587 64.

Jaarlijkse pleinmarkt

Op zondag 7 mei a.s. is er weer onze jaarlijkse pleinmarkt. Om 10.00 uur gaan de poorten rondom de St. Martinuskerk open. Voor een klein bedrag kan de bezoeker de nieuwe eigenaar worden van o.a. serviesgoed, glazen, keukengerei, bloempotten, vazen, hobbymateriaal, tuingereedschap, speelgoed, puzzels, boeken, curios, kleding, sieraden en natuurlijk stekjes en planten.

Van 14.00-15.00 uur is het weer "happy hour", je kunt dan voor 2 euro een tasje kopen en vullen met van alles wat er dan nog is. Op zaterdag 6 mei kunnen de inwoners van Baak om 09.00 uur, alleen goed bruikbare spullen aan de weg zetten. (het afvoeren is namelijk erg duur geworden)

Mochten daar sieraden bij zijn, deze dan graag apart in een zakje, zodat ze niet tussen de grote spullen weg raken. Met nadruk wil de pleinmarktcommissie u er op wijzen dat er geen witgoed, meubels en beeldschermen worden aangenomen. Net als voorgaande jaren doen we weer een beroep op alle vrijwilligers. De entree bedraagt 2 euro, waarvan een groot deel van de opbrengst bestemd is voor KIKA. Voor eventuele informatie kunt u terecht bij de organisatie: Gonny Reijmers: 0623465773 Thijske Bartels: 0627377943 Trees Schut: 0627406074.

Familieberichten

Op 3 maart is **Herman Hendriks** overleden. Hij was 65 jaar.

Gebedsintenties

Di. 18-4: ouders Jan en Will Schutte-Bosman, Antoon en Johan Janssen, Everdien Schut, Jos en Bets Hermesen-Goris, ouders Hebben-Smit.

Di. 16-5: Ouders van Leussen-Wolbrink, Antoon en Johan Janssen, ouders Mentink-Jansen en familie, Everdien Schut, Jos en Bets Hermesen-Goris, ouders Hebben-Smit.

Di. 20-6: ouders van Leussen-Wolbrink, Everdien Schut, Jos en Bets Hermesen-Goris, ouders Hebben-Smit.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnummers:
NL35RABO0309119510 (algemeen);
NL03RABO0309105439 (kerkbijdragen);

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

Intenties

Za. 22 april: Theo Blom, Familie Geerligs en Ottenschot. **Do. 11 mei:** familie Pelgrum, Theo en Riek Verheyen, Anneke Nieuwveld-van der Wurp, Jaargedachtenis Wilhelmiën Krabbenborg-Klein Nijenhuis. **Za 27 mei:** Familie Geerligs en Ottenschot, Ben Lubbers. **Do. 8 juni:** Familie Pelgrum, Theo en Riek Verheyen, Theo Blom, Jaargedachtenis Jan ten Thije.

Overleden

Op 27 februari is op 83-jarige leeftijd overleden de heer **Bennie Brokers**. De crematie was op 6 maart.

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Laurens Mul, penningmeester, 775404
Johan Waanders, gebouwen, 562615

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Andreashuis

U bent van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan. Ook is het secretariaat elke woensdag van 9.00 uur tot 12.00 uur open en telefonisch bereikbaar. Altijd bereikbaar via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Vieringen

Zie voor de woensdagmorgen vieringen, bijeenkomsten en de weekendvieringen:
Het vieringschema.

Agenda

Maandag 1 - 8 - 15 - 22 en 29 mei
Rozenkransgebed om 19.00 uur.
Zaterdag 3 juni worden de **Hongerpotjes** weer gelegeed.

Intenties

03-05: Marietje Smeenk-Besselink, Mientje Brouwer, Willie Moor, Annie Sloot-Uiterweerd, Truus van der Waard-Kersten.

17-05: Henk Peters, Jo van den Beld, Til Spitteler-Meinderts, Trees Broekhof-Saals, overleden fam. Span-Gudden, Trees Ottink-te Loeke.

24-05: Tonny Elshof-Hafkamp, Liselore van den Berg, Piet Willemsens.

31-05: Jan Uiterweerd, Willemien Willemsen, Bernadert Holleboom, Mariet Winckels-Geutjes, Gerard Dekkers, Leida Uiterweerd-Sloot.
07-06: Jan Uiterweerd, Marietje Smeenk-Besselink, Willemien Willemsen, Liselore van den Berg, Til Spitteler-Meinderts, Annie Sloot-Uiterweerd, Truus van der Waard Kersten

Mariet

Zo onwerkelijk. Zo snel gegaan. Mariet is niet meer bij ons. Ze was lid van de locatieraad Andreas Brummen, bestierde het secretariaat van de geloofsgemeenschap, was lid van de werkgroep liturgie, was actief in de oecumene, ging zeer vaak voor in de woensdagochtend woord en gebedsvieringen in het Andreashuis. Dat zijn feiten, maar ze schetsen niet de warmte, de betrokkenheid, de kennis, de hartelijkheid waarmee Mariet dit alles deed. Zoals ze, naast de kerkzaken, nog

zoveel andere dingen deed. Ze durfde haar eigen mening te hebben, maar stond open voor een andere mening of een andere aanpak. Kun je tegelijk standvastig zijn en inschikkelijk? Mariet liet het zien! **Mariet Winckels:** een zeer bijzondere vrouw. Ik ben dankbaar haar te hebben gekend en meegemaakt. Wat zullen we haar missen.

*Laurens Mul, namens de locatieraad
H. Andreas en werkgroep liturgie*

*Op pagina acht staat een uitgebreid
In memoriam over Mariet.*

Overleden

Op 13 februari is overleden **Aleida Gerharda Henrina (Leida) Uiterweerd-Sloot**. Leida mocht 88 jaar worden, vrijdag 17 februari hebben we tijdens een intieme viering in het Andreashuis haar leven herdacht waarna zij op ons kerkhof, bij haar man Evert, te ruste is gelegeed.

Op 1 maart is overleden **Johanna Gerdina Maria (Annie) Sloot-Uiterweerd**. Annie mocht 82 jaar worden, maandag 6 maart hebben we tijdens een intieme viering in het Andreashuis haar leven herdacht waarna zij op ons kerkhof, bij haar man Henk, te ruste is gelegeed.

Op 2 maart is overleden **Gertruida Maria (Truus) van der Waard-Kersten**. Truus mocht 87 jaar worden. Dinsdag 7 maart was haar crematieplechtigheid te Dieren.

Klusochtend kerkhof

Op zaterdag 13 mei staat de voorjaarsklusochtend op het kerkhof gepland.

U bent vanaf 9.00 uur van harte welkom om gezamenlijk ons kerkhof 'zomerklaar' te maken.

Jolanda Jansen-Peters
Beheerder en administrateur RK kerkhof
onderweg-brummen@outlook.com,
tel. 06-12719891

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad /pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink
PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

Dodenherdenking

Op 4 mei herdenkt Nederland alle Nederlandse slachtoffers sinds de Tweede Wereldoorlog. Dit zijn militairen en burgers die stierven in oorlogssituaties en bij vredesoperaties. De Nederlandse vlag hangt halfstok en om 20.00 uur is het 2 minuten stil.

Ook in Hummelo, Keppel en Drempt herdenken we jaarlijks alle Nederlandse slachtoffers. Dit doen we op twee mooie plekken.

Vanaf 19.15 uur is er een korte herdenking op het fraai gelegen kerkhof in Hummelo (Zelhemseweg 4, net buiten de bebouwde kom), bij de graven van vijf jonge piloten uit Engeland en Nieuw Zeeland die hier omkwamen. Samen met enkele leerlingen van de basisscholen, een vertegenwoordiger van de veteranen en alle belangstellenden leggen we bloemen bij de graven en gedenken we. Dit in de vorm van informatie over de piloten en gedichten van de leerlingen.

Nadien is er een ceremonie bij het oorlogsmonument aan de Monumentenweg in Hoog Keppel (tegenover de parkeerplaats van de sporthal en het zwembad). Om 20.00 uur zijn we 2 minuten stil. Daarna is er muziek van de muziekvereniging en teksten van de leerlingen, een inwoner en het 4 mei-comité.

Wij nodigen u allen graag uit om de 4-mei herdenking bij te wonen. U bent zowel in Hummelo als in Hoog-Keppel welkom.

*Namens het 4 mei comité Hummelo, Keppel en Drempt,
 Carla Snelder*

Rectificaties

Op de locatiepagina van de vorige *Onderweg* (nr.3) zijn per abuis twee storende fouten opgenomen:

1. De postcode van het nieuwe adres van Jan en José Gerretsen was niet juist opgenomen het juiste adres is: Stuw 21, 6982 JC Doesburg
2. Het concert op Paaszaterdag van Feeling was op zaterdagavond 8 april om 20.00 uur en niet zoals vermeld op zaterdag 15 april.

Oecumene Pinksteren

Op eerste pinksterdag, 28 mei om 10.00 uur is er een oecumenische pinksterviering. De kerken van Voor-Drempt, Achter-Drempt en Keppel gaan dit jaar weer samen Pinksteren

vieren. De viering is dit jaar in de Petrus & Pauluskerk in Hoog-Keppel. Het zal wederom een feestelijke viering worden. De voorgangers zijn: Diaken Anton Bos en Dominee Karin Spelt. Na afloop van de viering is er gelegenheid om onder het genot van een kopje koffie of thee nog gezellig na te praten.

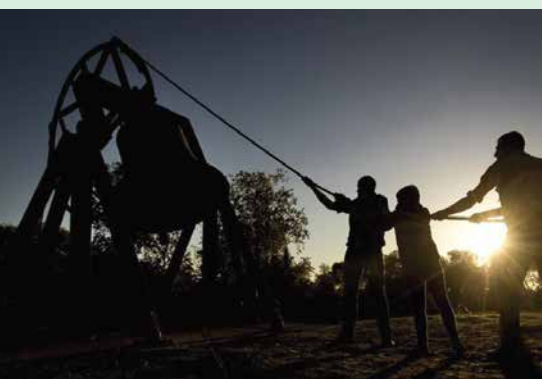
Plechtig Lof

Op woensdag 3 mei om 19.00 uur is er een plechtig Lof. Diaken Anton Bos gaat voor en het Willibrordkoor zal zorgen voor de muzikale ondersteuning. Na het Lof is er gelegenheid om samen na te praten onder het genot van een kopje koffie of thee achter in de kerk. Komt U ook?

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 12 mei 2023
 redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: vrijdag 11.00 - 12.00 uur.
Rekeningnr.: NL12RABO0121301346
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Henk Roes, secr. 461061; Theo Keurentjes, 464247;
Gerald Veldscholten, 463482; Marian Zaarbelink,
Jenny Veldscholten, Jan Calver, Monique Kuipers,
Marieke Kraassenberg.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

Geloven Straks

De kerken gaan dicht, Geloven gaat verder!

Een uitspraak waar we duidelijk mee worstelen. Vooral de laatste maanden hebben we ons intensief bezig gehouden met dit onderwerp. We hebben gesproken met diverse groeperingen. Hoe zij hiermee omgaan. In deze tussenliggende periode hadden we ook nog de voorbereidingen voor de Kerkbalans, het opstellen van een enquête en vooral de problematiek van het duiden van de antwoorden. Dit heeft veel tijd gekost. Wel waren we blij met de deelname aan de enquête. We hadden bijna 400 enquêtes uitgezet. Deze enquêtes werden bij de mensen thuisgebracht die ook het parochienieuws ontvangen. De werkgroep van de lopers hebben meer dan 50% van de enquêtes ingevuld en wel weer opgehaald. Een mooi resultaat! Bij het trekken van de conclusies hebben we hulp gehad van Harry Giesen. Hij coördineert samen met Cor Peters deze moeilijke materie namens onze parochie de HH. Twaalf Apostelen. In de enquête hebben we geprobeerd een antwoord te krijgen van onze leden van de geloofsgemeenschap op enkele vragen. We hebben heel realistisch geprobeerd om een aantal scenario's te schetsen. Ons kerkgebruik is de plaats waar heel veel energie (letterlijk en figuurlijk) in wordt geïnvesteerd. De aandacht voor de viering van veelsoortige diensten kost veel moeite en inzet. Terecht dat we daarnaar moeten kijken.

De scenario's gingen van – de geloofsgemeenschap wil blijven vieren in een deel van het kerkgebouw tot de geloofsgemeenschap ontbinden en opgaan in de kerken die openblijven. Ook hebben we gevraagd: “als we niet over een eigen huisvesting kunnen beschikken wat

dan?” en of Hengelo een goed bereikbare locatie zou kunnen zijn. Daar had men over het algemeen wel een mening over. In de parochieavond gaan we daar antwoorden op geven.

Naast de aandacht voor het gebouw hebben we ook gezocht naar mogelijke manieren om ‘Samen Kerk zijn’ uit te dragen in Hengelo. Wat zouden we dan kunnen doen?

Meer samenwerking met de overige kerken werd door veel mensen gewaardeerd. In wat voor vorm en op welke wijze gaan we de komende tijd uitzoeken door elkaar te informeren en elkaar te inspireren. Bewust de verbinding met elkaar op te zoeken in de vorm van bijeenkomsten, netwerk, nieuwsbrief etc. Dit vraagt nog veel overleg.

Er zijn gelukkig weinig mensen die hier niet achterstaan. Ook op de vraag of de kerk(en) hun invloed kunnen doen gelden op het dorpsleven en/of

dorpscultuur wordt positief gereageerd. Verdieping en inspiratie uitdragen zoals de werkgroep nu al uitvoert bestendigen en uitbreiden. Hierover nadenken vraagt nog veel overleg en zal breder moeten worden gedragen. Op dit moment komt te veel neer op de schouders van enkele mensen. Op dit moment speelt de Raad van Kerken daarin een rol. Het is een prominente rol. Op de parochieavond is vanuit onze geloofsgemeenschap een overzicht uitgereikt met de vele activiteiten die plaatsvinden. In tegenstelling tot de werkgroep Inspiratie en Ontmoeting die vooral gericht is op de oudere geloofsgenoten, zijn de activiteiten van de Raad van Kerken vooral gericht op de jongere kinderen. O.a. Palmpaasoptocht, de St. Maartenviering en met name de Kliederkerk in Hengelo en Keijenburg. Naast de nieuwsbrief en de mail gaan we ons ook meer richten op de sociale media zoals facebook en Instagram. We hopen daarmee de middengroep en de jeugdige mensen er meer bij te betrekken.

Vernieuwen en verbinden, Juist nu! Deze slogan was niet alleen gekozen voor Actie Kerkbalans, maar speelt ook een grote rol bij de volgende opdracht die we ons zelf hebben opgegeven. Kunnen wij als christenen van de Hengelose Geloofsgemeenschap straks werk maken van die punten? Hoe gaan we de komende tijd hier vorm en inhoud aan geven? Daarom moeten er mensen opstaan die zeggen daar tijd en energie in te steken. Kunnen wij over onze eigen grenzen heen stappen en meer gaan samenwerken met de andere geloofsgemeenschappen? Wij zijn benieuwd welke antwoorden er komen op onze vragen. Alleen wanneer we daar serieus werk van willen maken, geef ik onze geloofsgemeenschap een kans om ‘Geloven Straks’ uit te dragen.

Kort samengevat

De organisatie vraagt om een verandering. Van druk zijn met de weekendliturgie en bepaalde evenementen naar een gemeenschap die zich inzet voor de leefomgeving, met name kwetsbaren en zwakken. Waar ontmoeting belangrijker is dan gezelligheid. Waar geloofsgenoten elkaar bevestigen in het geloof, om samen verdieping te zoeken. Door enerzijds inspiratie op te doen en anderzijds uitdagingen op te zoeken.

Namens de locatieraad/pastoraatgroep
Henk Roes.

Kopij

Inleverdatum kopij volgende *Onderweg*:
12 mei.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RAB00322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens
Tenholter, 0575-492392; Germaine Wijnands, 06-53227452,
Anne Wijffels, 0575-490752; Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Overleden: **Albertha Julia Mazeland-Grooten**, weduwe van de heer Mazeland op de leeftijd van 76 jaar.

Godefridus Windmeijer, weduwnaar van mevrouw Windmeijer op de leeftijd van 88 jaar.

Omroep Gelderland

Naar aanleiding van de petitie met het verzoek aan kardinaal Eijk om zijn voorgenomen beslissing tot afschaffing van de woord- en communievieringen te willen herzien, werden wij benaderd door Omroep Gelderland die in een live interview kennis wilde nemen van de impact van dit voorgenomen besluit op onze geloofsgemeenschap. Voor en na de woord- en communieviering werden de voorganger, de voorzitter van de pastoraatgroep en een kerkgangster naar hun mening gevraagd. Een fragment van het interview vindt u op de site.

155 jaar kerk in Joppe

Op zondag 21 mei willen we aan de 155e verjaardag van onze kerk extra aandacht besteden. Na de woord- en communieviering, waarin Willem Achtereekte zal voorgaan, wordt iedereen getraakteerd op koffie en iets extra's.

Werkgroep Samen in Woord en Gebed

Op 3 maart kwamen de werkgroep leden Annemarie en Dick Bouwman, Marijke Heeren, lekenvoorganger Willem Achtereekte en de pastoraatgroep bij elkaar voor een constructief en inspirerend overleg. Ervaringen van de afgelopen vier jaren werden gedeeld en besloten werd dat het bestaande schema (1e zondag van de maand) gehandhaafd blijft.

Woensdag 10 mei D.V. koffie-ochtend in de pastorie

Na de laatste koffieochtend, waarop emeritus dominee Johan Weijenberg ons vertelde over zijn leven in de pastorale zorg en de verandering daarvan door de jaren heen, wordt het 10 mei een totaal andere ochtend. Mariëlle van Koppen, dochter van mevrouw Mariet van Koppen en eigenaresse van kennel "De Kronkelwilg" zal dan vertellen over haar bedrijf. Zij fokt hulphonden en vertelt o.a. dat de pups bij haar ook een opleiding krijgen en aan wie de pups dan verkocht worden. Uiteraard is er ook aandacht voor alle hondenverhalen en -vragen van de aanwezige koffiedrinkers. 10 mei om 10.00 uur bent u allen van harte welkom. Het is fijn als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen en als u opgehaald wilt worden; graag een telefoontje naar: Puck Vork 0575-490500 of Janny Engelsman 0575-490434.

Haveke openluchtdienst 11 juni

Begin van dit jaar heeft de protestantse kerk uit Harfsen, namens de andere protestantse kerken uit de voormalige gemeente Gorssel, aan ons gevraagd of wij deel willen nemen aan de openluchtdienst

op het landgoed 't Haveke van de familie Von Wedel te Eefde. Met leden van de pastoraatgroep en Willem Achtereekte draaien we in goed overleg mee met de voorbereidingen voor de oecumenische dienst op zondag 11 juni a.s. Het thema van de dienst is 'Moeder'. Ook ons koor zal voor een muzikale bijdrage zorgen. Wij houden u op de hoogte.

Kopie John Auping SJ

Als wij in Joppe een Heilige Mis hebben dan deelt pater Auping zijn commentaar gewijd aan de lezingen van de betreffende zondag met ons. Wij zijn pater Auping zeer erkentelijk voor zijn inspirerende woorden en wensen u veel devotie bij het lezen. Kopie staat op de site en ligt in de kerk.

Rozenkrans bidden

De maand mei, waarin onze bijzondere aandacht uitgaat naar Maria bidden we op dinsdagavond het rozenhoedje en staan we stil bij de geheimen; de blijde geheimen, geheimen van het licht, droevige geheimen en glorievolle geheimen. Ze geven een inkijkje in bijzondere gebeurtenissen in het leven van Jezus en Maria. Heb je de rozenkrans nog nooit meegebeden of wil je het rozenkransgebed weer een kans geven kom gerust eens en bid met ons mee. De eerste vier dinsdagavonden in mei om 19.00 uur verzamelen ons rondom Maria en bidden we samen het rozenhoedje en sluiten af met een mooi marialied. De viering is online te volgen.

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijenborg@pci12apostelen.nl

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 uur tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38 Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575 – 464162 email:
begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
website www.begraafplaatskeijenborg.nl
De geldende tarieven kunt u vinden op de website onder "Tarieven".

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg.

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via Kerkdienstgemist (v/h kerkradio): www.12apostelen.nl/ locatie Keijenborg.

Jaargedachtenisviering

Op zondag 14 mei voor Lia Miltenburg-Schoonderwoerd, overleden op 9 mei 2022 en voor Dinie Bosman-Haas, overleden op 28 mei 2022

Bezoekersgroep

Voor veel mensen is een goed gesprek balsem voor de ziel. Ook binnen onze geloofsgemeenschap is een goed gesprek mogelijk. Mensen die graag eens zouden willen praten met iemand uit onze bezoekersgroep kunnen contact opnemen met Ria Boers.

Ook mensen die namens de bezoekersgroep zelf (alleen of met zijn tweeën) mensen zouden willen bezoeken kunnen contact met haar opnemen. Schroom niet, trek aan de bel! (Ria Boers, telefoon: 0575-461938 mail: riaboers@upcmail.nl)

De kerk te gebruiken bij overlijden

Wij zijn verheugd dat het parochiebestuur HH. Twaalf Apostelen de keuze heeft gemaakt dat de St. Jan de Doperkerk openblijft net als de kerk in Lochem en Zutphen.

Hierbij willen wij de geloofsgemeenschap van Keijenborg/Zelhem op de hoogte brengen met hetgeen al mogelijk is in de St Jan de Doperkerk van Keijenborg bij overlijden.

Momenteel al mogelijk:

- Door de aanwezigheid van eigen aula, is het mogelijk dat de overledene wordt opgebaard in de kerk. U kunt dan als parochiaan van de geloofsgemeenschap in uw eigen omgeving afscheid nemen van de overledene zonder dat de overledene elders moet worden opgebaard.
- Gelegenheid tot condoleren.
- Een avondwake, voorafgaand aan een uitvaartviering met kerkelijke uitvaartvoorganger.
- Na de avondwake is er dan gelegenheid tot condoleren.
- De uitvaartviering kan in de kerk, crematorium of aula plaatsvinden.
- Een afscheidsviering op de avond, voorafgaand aan een uitvaartviering met kerkelijke uitvaartvoorganger. Na de afscheidsviering is er dan gelegenheid tot condoleren.
- De uitvaartviering kan in de kerk, crematorium of aula plaatsvinden.
- Een uitvaartviering met kerkelijke uitvaartvoorganger; aansluitend begrafenis of crematie.

Wat willen wij verder nog doen:
In samenwerking met dorpsshuis de Horst willen wij na afloop van een herdenkingsdienst of avondwake de mogelijkheid bieden deze af te sluiten met een arrangement van dorpsshuis de Horst. Verschillende mogelijkheden hiervoor zijn bespreekbaar.

Vormselviering zaterdag 27 mei in Keijenborg

Zaterdagavond 27 mei (de vooravond van Pinksteren) zullen om 19.00 uur de kinderen uit de hele parochie van de HH. Twaalf Apostelen het sacrament van het Vormsel ontvangen. Vicaris Pauw zal hen dit toedienen. Het koor 2Gether zal de zang verzorgen. Dit betekent echter dat er de eerste pinksterdag geen viering in Keijenborg zal zijn!

Meimaand

Waarom is de Mariamaand in mei? Dat heeft te maken met vroeger. De naam van deze maand komt van het Griekse woord maia, wat 'moeder' betekende en al heel lang waren er in deze maand voorjaarsfeesten. In de Middeleeuwen ontstond in Italië het idee dat mei een zeer passende maand was om feestelijk eer te geven aan Maria, de Moeder van Jezus. In de hele wereld is voor Katholieken zo de meimaand tot Mariamaand geworden

Geloven met Maria

*Heer onze God,
In Maria hebt Gij ons getoond
wat geloven betekent:
steeds weer op weg gaan
naar een onbekende toekomst.
Moge haar geloof ons blijvend inspireren.
Laat in ons groeien
een sterke hoop
en een grote toekomstverwachting.
En leer ons zien
van dag tot dag
wat het leven van ons vraagt.*

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.

Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).

Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115; Paul Wuts, pm., 0573-460149; Ben Hemmer, secr., 0573-257791.

Pastoraatgroep Thea van Huijstee, 0573-258442.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Aangenaam verrast!

Rond de feestdagen in december hadden we het allemaal druk met de voorbereidingen op de feestdagen: de kerstballen werden weer “opgepoetst”, menu’s werden geregeld, velen van ons gingen ter kerke, de geur van olieballen verspreidde zich door Lochem, en ondanks de afgesproken beperkingen gingen we toch knallend het nieuwe jaar in. In al die drukte liep de werkgroep Kerkbalans van onze Lochemse geloofsgemeenschap zich warm voor de Actie Kerkbalans 2023 die zich aandiende. Het boekjaar 2022 moest worden afgesloten, de wijken moesten worden ingedeeld, de stickervellen worden geprint, de bezorgers van de kerkbalanspapieren moesten worden geïnformeerd, de folders moesten geschreven en gedrukt worden, en de startviering voor deze jaarlijkse actie moest worden vormgegeven. Toen dit alles geregeld was, kon op zondag 8 januari de Actie Kerkbalans 2023 werkelijk van start!

In de folder staat ‘Vluchten kan niet meer’. Nee, we moeten vernieuwen en verbinden. En dan – na de startviering – wordt het spannend. In de periode die dan volgt worden de toegezegde kerkbijdragen bij elkaar opgeteld en wat waren we aangenaam verrast!

- Ondanks de financieel moeilijke tijden verhoogden verscheidene parochianen hun bijdrage.
- Enkel stopten met hun deelname. Bij hun motivatie noteerde men dan dat de uitspraken van onze Utrechtse aartsbisschop daarmee te maken hadden.
- Enkele deelnemers schreven onderaan het formulier een opmerking, voor de leden van de locatieraad en de werkgroep Kerkbalans aanleiding contact op te nemen.
- De werkgroep laat zich graag nogmaals verrassen op grond van de door

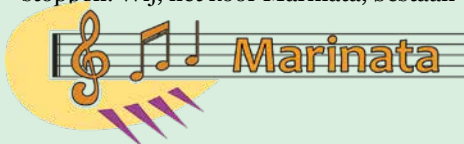
sommigen geuite toezegging “zelf nog wel wat over te gaan maken.”

Door de toegezegde kerkbijdragen voor 2023 is de werkgroep Kerkbalans zeer aangenaam verrast. Maar liefst € 42.550,73 zien we tegemoet. Daarvoor heel veel dank en ook dank aan alle kerkbalansmedewerkers die de klus weer hebben geklaard.

*Namens de werkgroep Kerkbalans,
Trees Beltman-Kuip*

Kom luisteren

Om ons heen zien we dat kerken sluiten en koren noodgedwongen moeten stoppen. Wij, het koor Marinata, bestaan

nog en zijn op zoek naar enthousiaste mensen om ons koor te komen versterken. Wij zingen in de woord- en communieviering op zondag 7 mei om 10.00 uur. Marinata zingt ook in de familieviering op zondag 4 juni om 10.00 uur. Wij nodigen iedereen van harte uit te komen luisteren. Misschien word je ook enthousiast en raak je gemotiveerd om ons koor te komen versterken.

Marinata is een enthousiast koor met eigentijdse liedjes en wordt begeleid door piano en gitaar. Naast sopranen en alten zijn ook tenoren en bassen van

harte welkom. Want dan kunnen we de toekomst in als volwaardig koor, een koor waar we trots op mogen zijn. De repetities zijn op woensdagavond van 19.30 uur tot 20.45 uur in de St. Josephkerk in Lochem. De vieringen waarin wij zingen zijn ruim van tevoren bekend. Ze zijn op zondag om 10.00 uur. Heb je interesse of vragen? Neem dan contact op met onze voorzitter Marianne Boks, telefoon 06 – 161 771 40 of e-mail marianneboks@gmail.com

Petitie

Vanuit onze geloofsgemeenschap hebben 119 parochianen de petitie getekend tegen de afschaffing van de woord- en communieviering per 1 januari 2028. Zoals verwacht kwam er van kardinaal Eijk geen enkele tegemoetkoming op de petitie van parochianen uit zijn aartsbisdom. Hij dwingt parochianen voor het ontvangen van de H. Communie naar een eucharistieviering (in een eucharistisch centrum) te gaan. Hij heeft zijn besluit in samenspraak met de priesterraad (getrouwen) van het aartsbisdom genomen, ondanks de grote weerstand van (emeritus-)priesters, (emeritus-)diakens en (emeritus-)pastoraal werkers. Dit alles doet hij in een tijd waarin heel veel zaken in de samenleving in beweging zijn en religie er schijnbaar niet meer toe doet, terwijl de kerk hiervoor juist het gereedschap in huis heeft. Denk aan de Bijbel en actuele encyclieken (zoals *Rerum Novarum* over de sociale gevolgen van de industrialisatie) en *Laudato Si* (om het ecologische en sociale vraagstuk in een integrale ecologie bijeen te brengen). Hieraan geeft de kardinaal geen handen en voeten, terwijl dat juist heel hard nodig is. Hij komt niet verder dan een legaal besluit nemen op grond van leer, hiërarchie en kerkelijk recht zonder zich af te vragen hoeveel schade hij hiermee veroorzaakt bij geloofsgemeenschappen en hun parochianen. Alhoewel iedere bisschop zijn eigen verantwoordelijkheid naar Rome heeft en bisschoppen elkaar niet openlijk kunnen aanspreken, ondermijnt dit besluit wel het vertrouwen in de Nederlandse Bisschoppenconferentie.

Anton Schilderincx

Meer nieuws uit Lochem vindt u op www.12apostelen.nl onder Geloofsgemeenschappen, Lochem en in de nieuwsbrief. Aanmelden voor de nieuwsbrief via nieuwsbrief.rkkerklochem@kpnmail.nl

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: redactie@pci12apostelen.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
Alex Gerritsen 450950
Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
info@willibrordkerkruurlo.nl
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: w.bremer01@gmail.com
Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;
anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Willy Bremer, secr. 06 15297947; Theo te Brake, pm., 453511;
Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker, 452652;
Jos Rouwhorst, 453251, Jan Vreman, 06 22571139.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Overleden

Op 6 februari 2023 is **Bernardus Wilhelmus Bakker**, Ben, op 89 jarige leeftijd overleden. Op 10 februari 2023 was de uitvaartdienst in de R.K. Kerk te Ruurlo. De crematieplechtigheid heeft aansluitend plaats gevonden in crematorium 'Hart van Berkelland'.

Op 19 februari 2023 is **Willemina Aida Maria Nielen-Woudenberg**, Willy, overleden. Zij is 94 jaar geworden. De uitvaartdienst heeft plaats gevonden op maandag 27 februari 2023 in de R.K. Kerk te Ruurlo met aansluitend crematie te Doetinchem.

Op 10 maart 2023 is **Henricus Johannes Joseph Bunte**, Henk, op 77 jarige leeftijd overleden. De crematieplechtigheid heeft op 16 maart in Haarlo plaats gevonden.

Op 13 maart 2023 is **Geertruida Antonia Kasteel-Roerdink**, Truus, overleden. Zij is 85 jaar geworden. De uitvaartdienst vond plaats op 18 maart 2023 waarna zij op het kerkhof van de Willibrord kerk in Ruurlo begraven is.

Pasen 2023, zoek ze.....

Pasen is een al sinds mensenheugenis een tijd van zoeken. Maar waarnaar zoeken we eigenlijk? Is het zoeken naar eieren of zoeken we ergens anders naar, iets dat meerwaarde biedt? Bijvoorbeeld zoeken

naar: gezelligheid of wat verder van huis: een oplossing voor de problemen met het milieu. Of dichterbij: antwoord op de vragen welk budget er is om de kerk open te houden? Mocht dit niet lukken aan welke voorwaarden dient een eventuele andere plek dan te voldoen? Een goed gefundeerd antwoord op de vraag waarom de gewone voorgangers op termijn geen communie meer mogen uitreiken. Allemaal heel actuele vragen waar we graag een antwoord op willen hebben. Daarnaast bestaan er natuurlijk ook vragen die iedereen kunnen raken. Misschien zoeken we wel naar geloof, hoop en liefde. De eerste inspiratieviering van dit jaar had met name de hoop als belangrijkste thema. Een prachtige zinvolle viering, waarin met name de hoop een belangrijke plaats in nam. Zeker zo belangrijk is echter de vraag die velen momenteel wereldwijd bijna dagelijks stellen: is er nog hoop op vrede?

Onderstaande tekst geeft het vervolg op de viering op 25 februari in Borculo weer. De viering die op 26 februari in de Willibrord kerk in Ruurlo werd gehouden.

Verbondenheid met Oekraïners

In een goed gevulde kerk vond de emotionele, indrukwekkende, maar ook zeer

bewogen herdenkingsviering plaats. Een heel jaar oorlog in Oekraïne heeft overal zijn sporen achtergelaten.

Het persoonlijke vluchtverhaal van Nastya ontroerde iedereen. Tot tweemaal toe moesten Nastya en Ruslan vluchten. Eerst al in 2014 uit Donetsk, toen de Donbas werd bezet door Rusland. En vervolgens in 2022 vanuit Dnipro. Net een nieuw bestaan opgebouwd, weer alles kwijt en achterlaten en dan te vluchten naar een onbekend land. Nastya en haar man Ruslan wonen momenteel bij een gastgezin in Ruurlo. Zij sloot af met een paar regels uit het lied van Claudia de Breij dat aansluitend werd gezongen: "Als de oorlog komt en als ik dan moet schuilen, mag ik dan bij jou?", die zij aanvulde met de woorden: "Ja zegt Nederland. Dankjewel!"

Is er een Land.... Het lied dat zondag klonk stelt ons een gewetensvraag. "Is er een land, zonder muur, zonder grens, waar iedereen wordt behandeld als mens". Nastya vertelde ons dat ze dat gevonden heeft in Berkelland, in Ruurlo, bij haar gastgezin. Dat er meer medelanders mogen zijn die zo gastvrij zijn en hulp bieden aan hen die gevlucht zijn voor een oorlog. In Ruurlo hadden de Oekraïense vluchtelingen roze-tjes gemaakt in de blauw-gele kleuren van Oekraïne. Ook de bloemist uit Ruurlo had de kleuren in de boeketten verwerkt. De burgemeester van de gemeente Berkelland, Joost van Oostrum, stak de Oekraïense vluchtelingen in Ruurlo met zijn woordje nog eens extra hart onder de riem. De koren Stemmig (Borculo) en Markant (Ruurlo) lieten met hun toepasselijke liederen voelen, dat muziek verbindend kan werken.

Hulpgoederen

Na afloop werd er gecollecteerd. In totaal is er, samen met Borculo, ruim 1150 euro geschonken. Met dat geld zullen hulpgoederen gekocht worden die Ruslan naar Oekraïne zal brengen op een van zijn transporten. Voor zoveel warme en spontane betrokkenheid kun je alleen maar dankbaar zijn.

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
 Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
 Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
 email: mariaschut@kpnmail.nl
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 472144, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci12apostelen.nl

Gezellige zondagmiddag

Op zondagmiddag 19 maart kwamen twee mensen naar het Kerspel. We hebben met ons drieën twee uur lang gepraat onder het genot van een kopje thee en paaseitjes. De tijd vloog om. In het najaar pakken we het weer op en hopen dan op wat meer deelname.

Vastenactie, vastenmaaltijd, Pasen

Bij het schrijven van deze bladzijde is dit allemaal nog niet geweest. Dus daarover de volgende keer meer.

Openstelling kerk

Vanaf 1 mei is de kerk overdag weer open. Voorbijgangers kunnen dan een kijkje nemen in de kerk en een kaarsje opsteken bij Maria. Een groep vrijwilligers zorgt er iedere dag voor dat de deur geopend en weer gesloten wordt.

Dodenherdenking

Op donderdag 4 mei is de jaarlijkse stille tocht vanaf het oude gemeentehuis naar de algemene begraafplaats. Er wordt dan ook altijd stil gestaan bij het

monument bij onze kerk. Dit monument is na de oorlog opgericht als dank voor het doorstaan van de oorlog. Op het monument een afbeelding van Onze Lieve Vrouw van Fatima en pastoor Alphons Ariëns. De tekst op het monument luidt: *Katholiek Steenderen dankt Maria van Fatima en hun oud pastoor Alphons Ariëns voor behoud in oorlogsgeweld.*

Mariaviering

Op maandag 15 mei om 19.00 uur is er een Mariaviering. De maand mei is de Mariamaand en dan is het een goede gewoonte om haar eens extra in het zonnetje te zetten. We zingen Marialiederen en steken kaarsjes bij haar aan. Ieder kan hierbij zijn of haar intentie aan Maria voorleggen.

Verloting paaskaars

Op 21 mei zullen we de paaskaars van het afgelopen jaar verloten tijdens het koffiedrinken na de viering. Mocht u zich nog niet aangemeld hebben hiervoor, dan kan dit nog tot kort voor die tijd bij Maria Schotman, mariaschotman@gmail.com 451618.

Ariënscomité

Vanuit onze geloofsgemeenschap zit Maria Schotman al vele jaren in het landelijk Ariënscomité, als opvolger van Geert Staring. Het Ariënscomité houdt zich bezig met het levend houden van de gedachtenis en devotie aan deze bijzondere man. En er wordt gewerkt aan de zaligverklaring door Rome. Op 15 juni wordt de jaarlijkse Ariënslezing gehouden in Nijmegen door de heer Ton Crijnen over de verhouding Schaepman-Ariëns. In 2028 is het 100 jaar geleden dat Ariëns stierf. Het comité wil hier ruimschoots aandacht aan besteden met verschillende activiteiten.

Oecumenische openluchtdienst met Pinksteren

28 mei. Ook dit jaar is er weer een oecumenische dienst in de openlucht met Pinksteren. Het is bij Horstink in de boomgaard. Het begint om 10.00 uur. Bij slecht weer wordt uitgeweken naar de Remigiuskerk. Maar natuurlijk hopen we dat het stralend weer is. Dominee Hubertien Oostdijk-van Andel en Maria Schotman zullen voorgaan. Voor de kinderen is er kinderkerk.

Familieberichten

Op 7 februari is **Maria Christina Antonia Geurts-Otten** overleden. Marietje woonde al langer op Sutfene en mocht 90 jaar worden.

Onderhoudsgroep

De onderhoudsgroep heeft de mouwen weer opgestroopt en het gereedschap uit het vet gehaald. Eerst het kerkhof opknappen, dan de perken voor de kerk weer opschonen, het laatste blad verwijderen, vegen, hier en daar een likje verf en ga zo maar door. Dankzij deze noeste vrijwilligers ligt alles rond de kerk er altijd netjes bij. Het is niet alleen onderhoud plegen wat ze doen, er is ook tijd voor gezellig koffie drinken en het dorpsnieuws doornemen. Dit is minstens zo belangrijk. Nieuwe vrijwilligers zijn altijd welkom. Het onderhoud gebeurt 1x per twee weken (in de oneven weken) op donderdagmiddag. Kom gerust eens kijken.

Koffiedrinken

Op zondag 21 mei is er koffiedrinken na de viering met verloting van de paaskaars. Op zondag 4 juni is er ook koffiedrinken na de viering.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurantie)
Redactie: j-m.holtslag@tele2.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk,
06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Jos Wolbrink

Op 27 januari overleed **Jos Wolbrink** op de leeftijd van 66 jaar.

In de overlijdensadvertentie lezen we: Stil van verdriet geven wij kennis van het overlijden van mijn geliefde man, onze zorgzame vader, trotse opa, manusje van alles en handige Harry. We zijn vol bewondering voor de wijze waarop jij met je ziekte bent omgegaan en afstand hebt genomen van alles wat je dierbaar was. Zo schreven Joke, Annemarie en Peter in het bericht, mede namens de kleinkinderen Siebren, Ieke, Wieger, Imke, Daan, Lot en Jinte.

Op woensdag 1 februari van 19.00 uur tot 20.00 uur nam een groot deel van de Wichmondse en Vierakkerse gemeenschap afscheid van Jos en condoleerden zij de familie. Dat gebeurde in de St. Willibrorduskerk in Vierakker. De Citroën van Jos stond buiten voor de kerk en de collecte binnen was voor het behoud van onze kerk, waarvoor hartelijk dank namens de locatieraad.

In een advertentie van Geo Comfort Bodemenergie stond:

Je naam staat in ons hart geschreven. Het einde kwam veel te gauw.

Maar in gedachten blijft steeds leven je zorgzaamheid en trouw.

Woorden die helemaal bij Jos pasten. Zo kom je iemand nog op de fiets of in de auto in het dorp tegen en ineens is hij dan overleden. Onwerkelijk. Dat hij mag rusten in vrede.

Tonny Nijenhuis

Op 9 februari overleed **Tonny Nijenhuis** op 82 jarige leeftijd. In het overlijdensbericht stond bovenaan: Hij ploegde voort.

Tot op het laatste genoot hij altijd met een lach van het leven, tot hij vorige week plotseling getroffen werd door een hartinfarct. Verdrietig maar met hele mooie herinneringen nemen we afscheid

van onze lieve Tonny, weduwnaar van Truus Nijenhuis-Klein Avink sinds 3 mei 2019.

Op woensdag 15 februari was er van 19.00 uur tot 20.00 uur gelegenheid tot afscheid nemen en condoleren in aula Het Achterhuus in Vorden en voorafgaand aan de afscheidsdienst die donderdag 16 februari om 14.00 uur plaatsvond in crematorium De Omarming in Zutphen. Van dat afscheid nemen werd door veel dorpsgenoten gebruik gemaakt. Zoals ook op de kaart stond was Tonny gek op Socii en wist hij de derde helft altijd goed te waarderen. Daarom heffen we het glas op hem in de kantine van SV Socii. Tonny was een vrijwilliger van de bovenste plank en heeft zijn meeste tijd aan de voetbalclub gegeven, maar ook de tennisvereniging had niet te klagen. Iedereen is hem daarvoor dankbaar. Dat hij moge rusten in vrede.

Het theater van Marcus

Wie kent nog het Bijbelverhaal over vijf broden en twee vissen waarvan een massa van duizenden mensen kon eten, een wonderbaarlijke spijziging. Wie kent nog het verhaal over de genezing, door Jezus, van het dochttertje van Jaïrus, een gestorven meisje dat plotseling weer opstond, een mirakel. Wie heeft vroeger op de basisschool of in de kinderkerk met open mond geluisterd naar de gelijkenis van de zaaier die uitging om te zaaien. Deze verhalen en nog veel meer wonderen en gelijkenissen zijn te vinden in het Bijbelboek Marcus in het Nieuwe Testament. Het oprechte maar ook de scherpste van reacties is terug te vinden in dit Bijbelboek, waar het verhaal eindigt met de kruisiging van Jezus en het opstaan vanuit de dood.

De protestantse kerken van Wichmond en Vorden en de rooms-katholieke geloofsgemeenschap van Vierakker hebben de handen ineen geslagen en zijn van plan om een theaterstuk over

het Bijbelboek Marcus op de planken te brengen. De 15 spelers hebben via improvisatie het stuk vorm gegeven. Een flexibele manier om met toneel en theater om te gaan en een Bijbelboek opnieuw voor het voetlicht te brengen. De opvoering duurt anderhalf uur en de kerkbanken zijn in een ronde vorm geplaatst. Binnen de cirkel wordt het stuk over Marcus opgevoerd. Er zijn geen rekvisieten en decor, er is gekozen voor een vrije vorm. Het is een uitdaging om er een boeiend geheel van te maken, iets waar alle betrokkenen erg veel zin in hebben.

Het theaterstuk wordt voor publiek opgevoerd op zondagavond 14 mei in de protestantse kerk van Wichmond en maandagavond 15 mei in de protestantse kerk van Vorden. Aanvang 20.00 uur. De toegang is vrij en na afloop zijn er consumpties en een gezellig samenzijn. Komt allen!

Gedicht

Tijdens een van de koffieochtenden in Withmundi las Bennie Haggeman voor uit eigen werk. Daarbij kwam ook dit gedicht voorbij, ooit geschreven i.v.m. de bombardementen in Bosnië, maar nog steeds zeer actueel:

Vrede

**Wapens zijn niet om 's avonds de hemel mee te verlichten,
De hemel verlicht zichzelf wel.**

**Wapens zijn niet om het lawaai van vogels en de wind te overdonderen,
De vogels en de wind houden van zingen.**

**Kogels zijn niet om te doden,
De dood komt toch wel.**

Als wapens en kogels de boventoon voeren, voert het leven de ondertoon.

**Dus als vrede ver te zoeken is,
zoek het dan dichtbij.**

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 06 54906763;
Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322;
Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Activiteiten

Bij het uitkomen van deze *Onderweg* is het Paasfeest alweer enkele weken achter de rug. Bij het schrijven van deze tekst zitten we nog midden in de Vastenperiode, die wij als geloofsgemeenschap met veel activiteiten hebben beleefd.

Terugblik op Vastenperiode

Tijdens de samenkomst van 26 februari hadden we Aswoensdag net achter ons gelaten en was er alle aandacht voor het lijden van Christus. Verzamelaar van kruisbeelden en kunstenaar Wim de Mul wist een volle parochiezaal een uur lang te boeien met zijn op brede kennis gestoelde ervaringen en liet ons vele voorbeelden zien. In het Heiligenbeeldenmuseum is tot 30 oktober een mooie tentoonstelling over dit thema ingericht met als thema: Met vallen en opstaan.

Passiekoor

Ook werd begonnen met de repetities van het projectkoor dat dit jaar de uitvoering van De Passie 2023 ondersteunt. Met 100 zangers en zangeressen is hard gewerkt om het actuele thema: "Van wanhoop naar hoop" gestalte en inhoud te geven. In 2022 was er twee maal een volle kerk en bij het lezen weet u uit de publicaties of dat ook dit jaar weer is gelukt.

Palmpasen

De jaarlijkse (oecumenische) Palmpasenviering die dit jaar in de Dorpskerk is gehouden is met Jaap Harmsen als voorganger een vast onderdeel van het Vastenprogramma.

Toekomst van de geloofsgemeenschap

Op 16 februari hebben de voorzitters van locatieraad en pastoraatgroep een open gesprek gevoerd met een lid van het pastoraal team en de procesbegeleider vanuit het parochiebestuur over de toekomstige invulling van eigen samenkomsten en vieringen, de

(letterlijke en figuurlijke) ruimte voor lokaal geloven naar aanleiding van ons in juni 2022 ingediende plan en de voorwaarden die daaraan worden verbonden. Na een eerder wat afhoudende reactie bleek er nu meer ruimte te zijn voor onze plannen. Binnenkort zal daarom met onze oecumenische partners van PKN een vervolgesprek plaatsvinden, waarbij ook een lid van het parochiebestuur zal aanschuiven. Het is de bedoeling dat in de nieuwe situatie, die ontstaat na de verkoop en onttrekking aan de eredienst van de Christus Koningkerk, na drie jaar een evaluatiemoment wordt ingebouwd om de afspraken die zijn vastgelegd te evalueren. Wij komen er binnenkort weer bij u op terug!

Op dezelfde dag vond in onze parochiezaal ook een informatie-bijeenkomst plaats over het voornemen van onze bisschop met betrekking tot woord- en communievieringen. Alle deelnemers spraken hun grote bezwaren en zorg uit over deze ontwikkeling.

Pinksterviering

Zoals gebruikelijk is de viering op eerste pinksterdag een oecumenische viering die dit jaar in de Christus Koningkerk zal worden gehouden met medewerking van dominee Ruben den Hertog en Ton Rutting als voorganger namens onze geloofsgemeenschap.

Overleden

Op 12 maart overleed onze parochiaan **Harry Mombarg**. Hij mocht na een lang ziekbed de leeftijd van 78 jaar bereiken. Zijn afscheid vond plaats op 17 maart, waarna hij is begraven op de R.K. Kerkhof in Kranenburg. Wij wensen Ria en de kinderen veel kracht om het verlies te verwerken.

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanueel
Redactie: scpellemans@hotmail.com

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Oproep bezorgers Onderweg

Wij hebben dringend behoefte aan een nieuwe bezorgers van ons parochieblad *Onderweg*.

Het betreft de wijken:
337 Braamkamp vanaf nr. 207 tot 425, 12 adressen
246 Warnsveld, omgeving Gerstekamp, Bonendaal, 14 adressen.
Voor 3 wijken hebben zich nieuwe bezorgers aangemeld! Fijn!

Mocht u dit blad willen bezorgen, dan kunt u contact opnemen met ons secretariaat op dinsdagochtend tussen 9.00 uur en 11.00 uur. Telefoonnr. 0575-527080 of per email info@stjan-emmanuel.com.

Met vriendelijke groet.
Secretariaat RK GG
Sint Jan-Emmanuel

Twee avonden over omgaan met mensen met dementie

Net zoals vorig jaar is er op verzoek van de Pastorale Raad van De Wijngaard van de Protestantse Kerk Warnsveld-Zutphen weer aandacht voor onze omgang met mensen met dementie. Deze keer verdiepen we ons op twee avonden in deze omgang. En net als in 2022 staan de avonden onder leiding van Alice Hilbers en Henri Knol.

Op woensdag 19 april is het onderwerp: Hoe ga je als contactpersoon in onze geloofsgemeenschap om met mensen met dementie. Naast een korte inleiding krijgt elke deelnemer de kans om vanuit de praktijk handvatten te ontdekken die helpend zijn in onze zoektocht naar contact met de ander die te maken heeft met dementie. Elke parochiaan/bezoeker/contactpersoon is van harte uitgenodigd.

Op woensdag 10 mei is het onderwerp: wat kun je als contactpersoon in onze geloofsgemeenschap betekenen voor de mantelzorger van mensen met dementie? Ook voor deze avond is weer elke parochiaan/bezoeker/contactpersoon welkom. Daarnaast nodigen we voor deze avond vooral mantelzorgers van mensen met dementie uit. Zij zijn als het ware onze gidsen om ons met elkaar zo goed mogelijk toe te rusten en daardoor van betekenis voor elkaar te zijn. We staan stil bij vragen als: wat bezielt je om dit te doen? Wat kunnen de contactpersoon en de mantelzorger voor elkaar betekenen in

deze bijzondere situatie? Beide avonden vinden plaats in de Wijngaard aan de Wilhelminalaan 3 in Zutphen.

Aanvang: 19.30 uur.
Einde: 21.30 uur

Als het aan ons ligt, worden het twee bijzondere avonden waarop we elkaar inspireren het leven samen te delen!
Met hartelijke groet,
Alice Hilbers en Henri Knol

Meer over Alice & Henri

Alice Hilbers houdt zich bezig met de vraag: "Hoe kun je zo goed mogelijk communiceren bij (beginnende) dementie?" Vaak zie je dat er in gesprekken met mensen met dementie (onbedoeld) overhoorvragen worden gesteld. Dat zijn vragen die het contact juist moeilijker maken en die afschrikken. Het contact of nog beter de verbinding is juist zo belangrijk. Maar hoe doe je dat? En hoe blijf je praktisch?
Alice studeerde Nederlandse taalkunde. Sinds 2012 is zij voorzitter van de landelijke stichting OnbegrepenGedrag.nl (bekend van de ABC-methode bij DEMENTIE). Zij heeft zich bekwaamd in 'taal en spraak' (en de problemen daarin) bij hersenbeschadigingen.

Henri Knol begeleidt in het Odensehuis als geestelijk verzorger een kring van mensen met beginnende dementie. Ook verzorgt hij daar een cursus voor mantelzorgers over hoe om te gaan met dementie. Hij studeerde theologie en werkt vanaf 2002 als geestelijk verzorger met mensen met dementie. Naast zijn werk in het SKB ziekenhuis in Winterswijk is hij ook verbonden aan de stichting Willem. Hart voor levensvragen.

Intenties:

23/04: Gerard en Marietje Lebbink
07/05: Gerard en Marietje Lebbink; Vader-Moeder en Geert Pelgrom
14/05: Gerrit Degen en Mimi Degen-Polman
28/05: Rien Legebeke, Gerard en Marietje Lebbink

Gedoopt:

19-02: Andreas Domenico den Herder, zoon van Valerius den Herder en Marieke van Gorp, broertje van Mario en Lorena

Inleverdatum kopij volgende Onderweg: 12 mei

Tabernakel en godslamp in Borculo

In de Borculose parochiekerk (Steenstraat 28), welke is toegewijd aan “Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming” bevindt de godslamp zich voor in de kerk, aan de linker zijmuur. Deze staat op een fraai uitgewerkt siersmeedwerk. Dit smeedwerk is gemaakt door leerlingen met de praktijkleraren van de afdeling metaalbewerking (VMBO-onderwijs) op de RK School voor Techniek & Ambacht bij de LEO-Stichting.

De fraaie neo-gotische kerk met pastorie is in 1883 gebouwd onder architectuur van de bekende Alfred Tepe. Tijdens de stormramp van 10 augustus 1925 is de ranke torenspits met uurwerk van de kerk gewaaid en spoedig weer herbouwd. Het interieur van deze kerk heeft in de jaren 1968/1969 een ware metamorfose ondergaan. Door vrijwilligers(sters) is de binnenzijde grondig gerenoveerd en aangepast aan de nieuwe liturgische opvattingen van het “Tweede Vaticaanse Concilie”. Met de altaar-opstelling naar de gelovigen toe zijn tevens oude waardevolle elementen zorgvuldig gerestaureerd en ter verfraaiing rondom het tabernakel aangebracht.

Aan de rechterkant van het tabernakel staat een paneel met de afbeelding van de “Heilige Maagd Maria”, die stralend verlicht uitkijkt naar het kind in de kribbe. En aan de linkerkant is een mooi uitgewerkt paneel met de afbeelding van een “Engel met een boodschap aan Maria” geplaatst. Maanden heeft de tekenleraar Frater Piet Fennis gewerkt aan de restauratie van deze twee fraaie panelen.

Voorts zijn ook verschillende delen van de oude uitgewerkte houten preekstoel teruggebracht onder het tabernakel. En aan de bovenzijde is tevens een fraaie houten versiering geplaatst. Deze houten preekstoel is van 1861 en stond destijds pontificaal in de oude Waterstaatskerk. Drie houten afbeeldingen van de vier evangelisten staan aan de beide onderkanten van het tabernakel. De vierde evangelist de “Heilige Johannes” bevindt zich aan de voorzijde van de losse lezenaar op het priesterkoor. Kom gerust een kijkje nemen in de kerk en laat je verrassen door het licht door de drie gebrandschilderde glas-in-loodramen in het priesterkoor (openstelling elke woensdag van 10.00 tot 11.30 uur).